

<p>Aanwezig</p> <p>Voorzitter: De heer R. Nunnikhoven (Beter voor Rijswijk)</p> <p>Forumleden: Mevrouw M. ten Brummelaar (Rijswijks Belang) De heer C. El Ouarroudi (Partij voor Gelijkheid en rechtvaardigheid) Mevrouw I.M. Jansen-Dirkx (Wij. Rijswijk) Mevrouw B. De Haan-Niesen (Rijswijks Belang) Mevrouw A. Koegler Böhm (Rijswijks Belang) De heer G Kruger (Beter voor Rijswijk) De heer J. Loof (VVD) Mevrouw W.A.A.M. van Nunen (PvdA) Mevrouw L. Oude Alink (GroenLinks) Mevrouw S. van Maarseveen (GroenLinks) Mevrouw A. Prenger (Beter voor Rijswijk)</p>	<p>Vervolg aanwezige forumleden: Mevrouw N. Kames (Rijswijks Belang) De heer W. Smith (GroenLinks) De heer M. Stuijzand (PvdA) De heer E. van der Baan (ChristenUnie) De heer Q.L.A. Veerman (D66) De heer E. van der Veer (PvdA) De heer H. Verbrugh (D66) De heer R. de Vreede (Beter voor Rijswijk) De heer M.V. Weterings (Rijswijks Belang) Mevrouw E. Woudstra (D66) De heer A. Zoghbi (Wij. Rijswijk)</p>
<p>Aanwezige portefeuillehouders: Burgemeester H. Sahin Wethouder W. van Damme Wethouder L. Bentvelzen Wethouder G. van Malsen Wethouder M. Wit</p>	<p>Griffie: Forumgriffier: Mevrouw M.M.A. Tittse</p>

1. Opening

De voorzitter: Een hele goede avond allemaal. Welkom bij het Forum Samenleving van 5 september 2023. We gaan weer een keertje online, omdat de raadszaal onderhanden wordt genomen om naar het Huis van de Stad te gaan. De spelregels van online. Iedereen staat op mute, zodat we geen geluiden horen op de achtergrond. Wil je het woord, gebruik het handje. En voor de rest ga ik van tevoren vragen wie er het woord allemaal zou willen bij een bepaald onderwerp. Dan gaan we naar agendapunt 2. Of sorry, we hebben nog één agendapunt bij of één bij agendapunt 1. Dat was van afwezigheid, dat is raadslid Lichèlle de Bruijn heeft zich afgemeld.

2. Algemeen inspreekrecht

De voorzitter: Agendapunt twee, algemeen spreekrecht inwoners. Er zijn geen insprekers.

3. Lijst van ingekomen stukken: vaststelling wijze van afdoening

De voorzitter: Dus we gaan naar agendapunt 3, lijst van ingekomen stukken. Er zijn een aantal RIB-brieven geagendeerd volgend Forum. Dat is RIB 23-077. Die is al geagendeerd door PvdA en D66, dus die gaan naar

volgens Forum en dat in relatie tot RIB 23-078 en RIB 23-079. Dus mijn vraag aan of PvdA of D66 als dat één agendapunt mag zijn.

De heer Veerman: Volgens mij prima.

Mevrouw Van Nunen: Ja nee voorzitter, dat is ook juist de bedoeling.

De voorzitter: Oké helemaal goed.

Mevrouw Van Nunen: Dus prima begrepen. Ja.

De voorzitter: Gaan we noteren. Dan vraag D66 stelt mogelijk voor RIB 23-079.

Mevrouw Woudstra: Die is vervallen.

De voorzitter: Vervallen. Oké. Dan gaan we naar de volgende. Dan RIB 23-065 Stay@7 ...

Mevrouw Woudstra: Nee het staat fout. Voorzitter. Sorry, ik heb gebeld en doorgegeven, in de mail was aangegeven agenderen voor het vragenuur, maar kennelijk is het als agenderen gelezen, dus ergens is dat misgegaan. We hebben vijf opmerkingen, waarvan drie voor het vragenuur nu ...

Mevrouw Woudstra: En die vragen zijn als het goed is, ik heb gecheckt, wel goed doorgegeven, dus als het goed is zijn die voorbereid. Zijn gewoon voor het vragenuur, niks ingewikkelds. Het was juist heel simpel bedoeld.

De voorzitter: Dat was voor RIB Stay@7?

De voorzitter: Alle drie, oké. Maar Beter voor Rijswijk en D66 hebben samen RIB 23-065 Stay@7 te agenderen voor volgend Forum. D66 trekt hem terug. Beter voor Rijswijk heeft hem dan wel geagendeerd. Is daar steun voor?

De heer Kruger: Mag ik even een toelichting geven?

De heer Kruger: Stay@7 heb ik gezien dat Rijswijks Belang daar in de rondvraag wat dingen voor heeft staan. Ik kan wellicht, de reden waarom ik dit graag naar het Forum wil hebben in de rondvraag meenemen. Als dat niet kan, dan moet ie gewoon naar het Forum toe. Want het waren natuurlijk niet mijn vragen voor het vragenuur.

De voorzitter: Ja, nee. Is het akkoord om de vragen van Beter voor Rijswijk mee te nemen. Sorry.

De voorzitter: Mevrouw Ten Brummelaar van Rijswijks Belang. Ga jij daarmee akkoord?

Mevrouw Ten Brummelaar-Hermans: Tot op ... Dank u wel voorzitter. Tot op zekere hoogte. Wij willen de vragen die wij ingediend hebben, die wilden wij, die hebben wij gesteld omdat wij vinden dat die met gezwinde spoed beantwoord moeten worden. Dus dat Beter voor Rijswijk dat naar het Forum wil, prima, maar wij willen wel de gelegenheid hebben om vanavond onze vragen te stellen en daar ook antwoord op te krijgen. Dus als dat de voorwaarde is dan is dat prima, anders niet.

De voorzitter: Twee seconden alstublieft. Oké, dus een kleine samenvatting. De vragen van Rijswijks Belang en daarna Beter voor Rijswijk worden in het vragenuur behandeld. Is dit akkoord? Ja. Ik zie mevrouw Woudstra, die wil graag het woord. Die krijgt eerst het woord. Daarna mevrouw Ten Brummelaar.

Mevrouw Woudstra: En die van ons graag.

De voorzitter: En die van D66.

Mevrouw Woudstra: Zoals bedoeld gewoon vandaag in het vragenuur. Helemaal goed.

De voorzitter: Helemaal goed. Nemen we die mee. Dan gaan we naar de volgende. Beter voor Rijswijk stelt RIB 23-024 Happy Fit te agenderen voor het volgend Forum. Is daar steun voor?

De heer Kruger: Even een kleine toelichting. Het is waarschijnlijk 23-064 en 65. Beiden.

De voorzitter: Is er steun voor agendering voor volgend Forum? Ja Winfried. Ja. Ik moet even wennen. Zullen we afspreken dat we het handje gebruiken boven in het scherm bij opsteken? Ik zie jullie namelijk heel erg klein. Dus ja, dank u wel. Dus hij is door Beter voor Rijswijk en GroenLinks geagendeerd. D66 stelt voor RIB 23-067 te agenderen, naheffing parkeeraanslag.

De voorzitter: Als we de handjes even uitzetten en dan Winfried en Ger, jullie handjes uit, want dan kan ik goed zien of die meegaat. Wie steunt dit voorstel om te agenderen ...

Mevrouw Woudstra: Succes met dat heel klein. RIB 23-066, net als 065 en 067 hebben we alleen vandaag korte vragen over voor het vragenuur.

De voorzitter: Oké.

Mevrouw Woudstra: Juist niet agenderen.

De voorzitter: En 23-086? Die heb ik ook staan, ook voor vandaag. Nee.

Mevrouw Woudstra: Is niet van mij.

De voorzitter: Ja. Kostenstijging jeugdhulp, D66, RIB 23-086. D66. Misschien mijnheer Veerman?

De heer Veerman: Ja dat heb ik inderdaad geagendeerd. Ik weet zeker ... Ik zie die 86 helemaal niet meer staan, dus ik was even nieuwsgierig waar die nu staat bij de ingekomen stukken, want daar staat dit niet meer tussen volgens mij, de 86.

De heer Veerman: Hij staat er niet tussen. Dat is het. Maar ik zou graag willen agenderen voor de volgende keer als daar steun voor is van andere partijen in ieder geval.

De voorzitter: Ja hij is geagendeerd terwijl hij er nog niet op stond.

De voorzitter: D66. Er staat een RIB-brief die nog niet er stond, is wel geagendeerd door mijnheer Veerman, omdat hij eraan komt. Kostenstijging jeugdhulp. Te agenderen voor volgend Forum. Is daar steun voor van iemand van een andere partij dan D66? Ik zie geen handjes.

De heer Loof: Kunt u ... Sorry voorzitter, kunt u het nog één keer herhalen, want ik ben nu heel even de draad kwijt, dus over welke gaat dit voorstel nu, wat D66 wilde.

De voorzitter: D66 heeft een RIB-brief die nog niet gepubliceerd is, 23-086 kostenstijging jeugdhulp te agenderen voor het volgend Forum.

De heer Loof: Ja prima. Steun ook vanuit onze kant.

De voorzitter: Oké, VVD. Dank u wel. Dan vraag ik als voorzitter of dit nu alle RIB's akkoord zijn, de ingekomen stukken. Kunnen we gewoon met ons hoofd schudden bij wijze van afdoening. Ja.

4. Vaststelling agenda

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 4, vaststellen van de agenda. Is de agenda akkoord voor iedereen, hoe die nou is vastgesteld? Ja. Dan is was dit agendapunt 4.

5. Mededelingen college

De voorzitter: Agendapunt 5, mededelingen van het college. Dan heeft wethouder Van Malsen twee mededelingen. Dan geef ik hem het woord.

De heer Van Malsen: Dank u wel voorzitter. Twee mededelingen inderdaad. De eerste gaat over een raadsinformatiebrief die we willen sturen binnenkort. Er zijn nogal wat dingen rondom vluchtelingen waar we wat over willen, uw raad over willen informeren. Het gaat dan over de spreidingswet die mogelijk controversieel wordt verklaard. De opvang van zogenaamde derdelanders uit Oekraïne die in november meer zullen horen over hun toekomst en een update over het Hof van Elsenburg, dat inmiddels voor het grootste deel bewoond is, zodat er ook wat goed nieuws in die brief terechtkomt. De tweede mededeling is dat we gisteren door het hotel Best Western zijn gebeld met het bericht dat zij in contact zijn met het COA en dat zij 75 kamers vrij hebben in het hotel, die mogelijk beschikbaar zouden zijn voor bijvoorbeeld asielzoekers en wat daar de mening van de gemeente over is. We hebben teruggesteld dat de mening eigenlijk vrij duidelijk zou moeten zijn, namelijk dat als wij een concreet verzoek krijgen op papier, zwart op wit, van het COA dat we die dan conform de afspraken die gemaakt zijn met uw raad, naar de gemeenteraad zullen sturen. En dat is waar we nu staan en als we er meer over te melden hebben dan informeren we u natuurlijk direct. En dan heeft denk ik wethouder Bentvelzen ook nog een mededeling enigszins gerelateerd daaraan. Dat zal ik aan haar laten. Dank voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Van Malsen. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Ja voorzitter, dank. Het is weer even oefenen voor iedereen, dat digitaal vergaderen. Ger die steekt een hand op, terwijl ik alleen maar goeienavond zeg, dus het zal vast niet een vraag zijn mijn kant op, maar ik sluit inderdaad aan bij een mededeling van Gijs. Het heeft te maken met exact hetzelfde hotel, Best Western, om precies te zijn. Ik heb vandaag vernomen dat het hotel medio september een

afpraak zou hebben met de gemeente Den Haag, dus niet met mij, maar met de gemeente Den Haag en daar in die afspraak zal besproken gaan worden of er sprake zal zijn voor langdurige samenwerking voor de opvang van dakloze vrouwen en hun kinderen. Het zou gaan om tien studio's. Ik ben daarover in contact aan het treden, of in ieder geval mijn best aan het doen om in contact te treden met de gemeente Den Haag van wat zij in vredesnaam aan het doen zijn, wat er aan de hand is, wat het probleem is, welk probleem we aan het oplossen zijn en waarom ik daar tot op heden niet in gekend ben. Maar ik vond het wel nodig om dat vanavond bij u te melden. Dus zodra ik daar meer informatie over heb, zal ik u uiteraard spoedig informeren.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Bentvelzen. Dan waren dat ... dan had mijnheer Kruger zijn hand opgestoken om een vraag te stellen. Is dat aan wethouder Van Malsen of wethouder Bentvelzen?

De heer Kruger: Ik stak mijn vinger al op bij wethouder Gijs van Malsen. Een korte vraag in het verlengde daarvan. We hebben dit grapje, maken we, dreigen we voor de tweede keer mee te maken. De vorige keer is er een brief op hoge poten naar de staatssecretaris toegezonden. Dat is inmiddels misschien een half jaar geleden. En dan is eigenlijk mijn vraag, wat was, na zoveel maanden mag er een reactie. Ik heb er niets meer van gehoord, maar ik neem aan dat er een reactie is gekomen van het ministerie van de staatssecretaris. En kunt u daar wat over vertellen?

De voorzitter: Wethouder Van Malsen, heeft u daar een antwoord op?

De heer Van Malsen: Ja dank u wel voorzitter. Ja ik vrees dat ik de heer Kruger enigszins moet teleurstellen. We hebben tot op heden geen reactie gekregen van het ministerie, niet van de staatssecretaris, noch iemand anders binnen het ministerie. Dus wat we op dit moment aan het doen zijn, is een nieuwe brief ter herinnering aan de minister sturen. Sorry, de staatssecretaris zelfs, sturen. Dan zouden we misschien ook de minister moeten hebben. Met eigenlijk de boodschap daarin dat er al een paar keer geen reactie gekomen is op onze brieven en dat we dat toch graag wel een keer zouden willen. Mocht dat niet lukken, dan gaan we het proberen om het via de VNG te doen. Want even los van de inhoud van de brief is het denk ik niet de bedoeling dat we op deze manier als gemeenten met ministeries, tussen gemeenten en ministeries zo met elkaar omgaan, dus zo gauw die brief er is dan krijgt u ook een afschrift.

De voorzitter: Dank u wel wethouder.

De heer Wit: Je microfoon staat uit.

De voorzitter: Dank je wel.

6. Terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 6, terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen. Zijn hier mensen die daar het woord willen? Nee.

7. Overzicht toezeggingen en moties (volgt)

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 7, overzicht toezeggingen en moties. Bij het Forum Stad in september zal er een bijgewerkte lijst met openstaande moties en toezeggingen worden toegevoegd, dus we kunnen agendapunt 7 afsluiten. Agendapunt 8, vaststellen Forumverslagen ...

De heer Veerman: Sorry. Ik wilde nog even reageren op die lijst als dat mag.

De voorzitter: Ja.

De heer Veerman: Want wij hebben, Partij van de Arbeid en ik denk dat Wil hetzelfde misschien wil vragen zelf, want daar hebben we overleg over gehad. We hebben vorig jaar al hebben we een peiling laten uitvoeren als het goed is door de gemeente. Ging over de schoollunches, te kijken wat de peiling is binnen het onderwijs, onder de schoolleiding, vragen hoe dat gevallen is. Niet alleen de lunch, maar ook hoe dat bij de leiding gevallen is. Er zou een onderzoek gedaan worden door onderwijs en ik zou zo graag aan de wethouder wilde vragen of hij al enige uitkomsten heeft over die peiling.

De voorzitter: Wethouder, zou u daar, want eerst mevrouw Van Nunen, is dit dezelfde vraag, want dan kunnen we hem samenvoegen of is het een andere vraag?

Mevrouw Van Nunen: Nee, voorzitter, het is een andere vraag.

De voorzitter: Oké. Dan kom ik zo bij u. Wethouder, zou u kunnen antwoorden op de heer Veerman. En wie mag ik het woord geven? Mijnheer Van Malsen?

De heer Veerman: Wethouder Van Malsen ja.

De heer Van Malsen: Ja dat ...

De voorzitter: Ja u heeft het woord.

De heer Van Malsen: Dank voorzitter. Als ik de vraag goed begrepen heb, dan gaat het eigenlijk om terugkomen op een vraag die eerder gesteld was rondom de schoolmaaltijden en de inventarisatie die we doen bij scholen. We hebben daar ... Ik heb daar deze week een klein overzichtje van gekregen van het resultaat van die inventarisatie tot nu toe, dus er zijn een stuk of elf scholen die gereageerd hebben. Het grootste deel daarvan zegt wel gebruik te maken van de regelingen die er al zijn, maar een groot deel geeft ook aan nog wel gaten te zien. Dus wat er nu gaat gebeuren en dat is, begeef ik mij een beetje op het terrein van mijn collega op Onderwijs, is dat we dit gaan bespreken nog met de scholen van is wat jullie nu gebruiken en wat er nu aangeboden is, dat voldoende. Zijn er nog manieren waarop we dat bijvoorbeeld via het Rode Kruis, die zijn ook bezig met een programma waar ze schoolmaaltijden of althans, gewone maaltijden aanbieden aan mensen in nood, kunnen we daar nog extra zaken of extra bijdragen leveren om die gaten te dichten en als er dan wat overblijft dan kunnen we als gemeente ook kijken wat er nog te doen valt. En op dat moment, misschien zelfs op een eerder moment al, zullen we uw raad daar ook over informeren, zeker als het geld gaat kosten.

De voorzitter: Dank u wel wethouder. Dan ga ik naar mevrouw Van Nunen voor haar vraag.

Mevrouw Van Nunen: Ja voorzitter. Ik ondersteun dit natuurlijk van harte, laat dat duidelijk zijn, de vraag van de heer Veerman. Maar ik heb ook nog een andere vraag aan ook wethouder Van Malsen. Ondanks het feit dat we geen toezeggingenlijst hebben, weet ik natuurlijk nog precies welke motie onder andere de Partij van de Arbeid met andere partijen heeft ingediend in november bij het begrotingsdebat over stappen op weg naar

een dementievriendelijke gemeente. En ik wil heel graag van de wethouder weten hoever we daarmee staan op dit moment.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van Nunen. Wethouder Van Malsen.

De heer Van Malsen: Dank voorzitter. Daar heb ik een raadsinformatiebrief voor gezien deze week. Die zal volgende week in het college komen en als alles akkoord is, dan komt hij dus ook volgende week, eind volgende week waarschijnlijk ergens gewoon via de gebruikelijke procedure online. En daar staat eigenlijk alles in over hoever we hier nu mee zijn. Dus in het kort, de scan is afgerond, de aanbevelingen zijn verwerkt in een plan van aanpak en daar zit ook een kleine begroting bij. Maar dat zal allemaal in de raadsinformatiebrief volgende week duidelijk worden.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Van Malsen. Dan kan nu agendapunt zeven wel afgesloten worden.

8. Vaststellen verslagen

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 8, vaststellen Forumverslagen Stad en Samenleving van 15 juni en Stad en Samenleving van 20 juni. Gaat het voor een akkoord met het vaststellen van de verslagen. Als er iemand is dan graag een handje. Ik zie geen handjes, dus daarbij sluit ik dat agendapunt. Dan gaan we naar agendapunt 9, zienswijze deelname Stichting risicobeheer ... Dan mijnheer Verburgh.

De heer Verburgh: U slaat de spijker op de kop. Het is niet Verburgh, maar Verbrugh. Het staat ook verkeerd in de aanwezigheidslijsten van beide vergaderingen.

De voorzitter: Dat laten we aanpassen. Zijn naam staat verkeerd.

9. Zienswijze deelname Stichting risicobeheer Veiligheidsregio's

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 9, zienswijze deelname Stichting risicobeheer Veiligheidsregio's. Wie mag ik ... Dan ga ik mijnheer Verbrugh, uw handje wegdoen. Of wilt u ook het woord bij dit onderwerp? Nee. Dan handje weg. Wie mag ik het woord geven bij agendapunt 9? Mevrouw Woudstra, u krijgt het woord. U bent de enige tot nu toe.

Mevrouw Woudstra: Mooi. Dan houden we het extra kort. Volgens mij is dat ook het idee. De samenwerking ziet er goed uit. Daar zijn we blij mee dat als er kennis is dat die ook gedeeld wordt en dat het beter wordt vormgegeven en we zouden aanmoedigen dat dat zoals in de brief staat inderdaad ook voor meteen voor meerdere verzekeringen wordt gedaan. We begrijpen dat daar een opbouwperiode bij die Stichting voor nodig is, maar er zaten in die brief wel dus vanuit de ene kant zagen we in zienswijze nu staan gaat opbouwen en aan de andere kant dat er ook tijd nodig is om deze organisatie op te bouwen en dus ook over meer verzekeringen te laten gaan. Ze zouden ... Dat dat duidelijk is, dat we die tijd ook geven aan de Stichting om op te bouwen en dan ook te gaan naar meerdere verzekeringen. Daar wilden we even een check op doen of dat ook zo bedoeld wordt.

De voorzitter: Oké dank u wel mevrouw Woudstra. Dan heeft mevrouw Oude Alink het woord.

Mevrouw Oude Alink: Dank u wel voorzitter. Ja het lijkt ons een goede stap gezien de verwachte efficiency en expertise die dan centraal geregeld gaat zijn. Wat mevrouw Woudstra ook zegt, het lijkt ons prima om ook

meer risico's eronder te laten vallen, dus niet alleen de ongevallen. Ik vroeg me alleen af, wordt dit dan ondergebracht als een stukje van de bestaande gemeenschappelijke regeling van de Veiligheidsregio of wordt dit helemaal een aparte? Dat is eigenlijk mijn enige vraag.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Oude Alink. Mijnheer Zoghbi, u heeft het woord.

De heer Zoghbi: Dank u wel voorzitter. Ik hou het ook kort. Superfijn dat er een eerste stap wordt gezet naar een collectieve regeling voor de medewerkers. Alleen in de stukken lezen wij niet echt terug wat de financiële consequenties kunnen gaan zijn. We gaan ervan uit dat er een kwaliteitsslag te maken heeft, dus op termijn levert de samenwerking wel een besparing op, hopen we. Alleen ziet de wethouder nog andere financiële consequenties aan deze deelname? Dat was de enige vraag. Dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Zoghbi. Dan ga ik het woord geven aan burgemeester Sahin.

Mevrouw Sahin: Dank u wel.

De voorzitter: Oh ja.

Mevrouw Sahin: Hallo. Dank u wel voorzitter en ook voor de gestelde vragen. Allereerste, mevrouw Woudstra en mevrouw Oude Alink bevestigen ook wat wij vanuit de Veiligheidsregio hebben besproken dat dit een goede ontwikkeling is, dat het vanuit goed werkgeverschap ook goed is en dit is ook voortgekomen uit omdat uit de praktijk bleek dat bepaalde ongevallen moeilijk te verzekeren was, dus ook eenduidigheid en goed werkgeverschap. En daarvoor is het bedoeld. En het staat goed verwoord, denk ik, in de zienswijze dat dit in principe in eerste instantie is voor het bemiddelen voor het ongevallenrisico en dat als de Stichting die inmiddels al is opgericht, dat dat mogelijk voor andere risico's ook ondergebracht kan worden, dat dat een van de mogelijkheden kan zijn. Maar ik neem aan dat we daar eerst moeten afwachten om dit eerst, de eerste stap te gaan nemen. En als het gaat om financiële risico's, het is juist bedoeld om risico's zoveel mogelijk te voorkomen en niet met elkaar te gaan concurreren en daarvoor ga ik ervan uit dat die financiële risico's gering zullen zijn. Maar de opmerking van mijnheer Zoghbi, die zal ik ook meenemen naar het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Haagland. Ik denk dat ik hiermee de opmerkingen en vragen heb beantwoord.

De voorzitter: Dank u wel burgemeesters Sahin. Zijn er nog leden die voor een tweede termijn? Mevrouw Oude Alink, dan krijgt u het woord.

Mevrouw Oude Alink: Bedankt. Ja ik vroeg me af of dit nou ... Dit wordt inderdaad dus onderdeel van de bestaande gemeenschappelijke regeling? Het is niet iets waar we nog een aparte zienswijze voor gaan krijgen of iets dergelijks?

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Oude Alink. Burgemeester Sahin. Mevrouw Sahin, uw geluid staat uit.

Mevrouw Sahin: Ja. Nee, dit is ter ondersteuning van de Veiligheidsregio's. Zo moet u het zien. Het is een zelfstandige stichting, maar die wel in opdracht van ons zeg maar gaat handelen. Dus dat staat ook goed geformuleerd in het besluit en u krijgt nu dus de kans als de inliggend gemeenteraden om een zienswijze in te dienen en dat is wat aan u is voorgelegd. Ik hoop dat het daarmee duidelijk is.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Sahin. Dan ga ik ervan uit dat het een akkoordstuk is. Als iemand het als een bespreekstuk wil, mag hij een handje opsteken. Dan zie ik niemand zijn handje, dus dan wordt dit een akkoordstuk. Dan is hierbij agendapunt 9 afgesloten.

10. RIB 23-054 Programma verduurzaming gemeentelijk vastgoed

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 10, RIB 23-054 programma verduurzaming gemeentelijk vastgoed. Dan krijgt eerst D66 en PvdA het woord, want die hebben hem geagendeerd en daarna de leden die ook iets willen zeggen, mogen hun handje opsteken. Dan geef ik eerst het woord aan van D66. Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Dank voorzitter. Mevrouw Woudstra inderdaad. We hebben het op de agenda gezet. Allereerst natuurlijk de opmerking we ondersteunen de verduurzaming van harte, dus we zijn blij dat er actie wordt ondernomen en dat dit er is. Alleen zit voor ons aan maatschappelijk vastgoed al een tijdje een aantal vragen vast waar we moeilijk antwoord op krijgen, dus dat is waarom we nu de kans nemen om een aantal vragen te stellen. Voor de collega's, we hebben technische vragen gesteld, maar helaas geen antwoord gekregen, dus we hadden graag nog wat dieper hierop ingaan, maar dat is nog niet gelukt. En we wilden wat ons daarbij van belang is, is dat we in het verleden regelmatig hebben gehad dat we per gebouw een besluit moesten nemen over meerjarig onderhoud, dus eigenlijk het onderhoud dat gepland was, maar dat niet in de begroting werd opgenomen, omdat er geen meerjarenonderhoudsplanning was. En wij proberen al een tijdje te vragen om die te krijgen. Voor scholen hebben we die inmiddels en dat betekent dat dan ons dus niet, we niet worden verrast met onverwachte kosten. Dus in dat kader stellen we deze vragen ook, dus gaan we nu met die verduurzaming en deze agenda ook zorgen dat we tijdig weten welke kosten we wanneer hebben? Kunnen we alsnog op korte termijn de volledige lijst als raad krijgen met het maatschappelijk vastgoed, dat bezit of eigendom is van de gemeente? In dit plan wordt op een aantal panden ingegaan, maar op een aantal panden ook niet. Op de scholen waar we al een plan voor hadden, wordt hier ook weer ingegaan. Dus de scholen hebben we echt geen vragen meer over. Het gaat erom, op de sport wordt gedeeltelijk ingegaan, maar we kunnen ook niet zien of dit nou klopt of niet en dat wil onze raad wel graag kunnen. We zijn op zoek naar die totale lijst en we zien ook dus dat er steeds deelbeslissingen naar ons toekomen. Een stuk over onderhoud, een stuk over verduurzaming, maar nog niet over beheer, nog niet over het beleid wat we verkopen en aankopen, dus we willen vragen of de wethouder kan toezeggen dat we of het college eigenlijk kan toezeggen dat we een net overzicht krijgen van welk beleid voor maatschappelijk vastgoed er nou voor dat geheel allemaal is. Zodat we dat ook naast elkaar kunnen leggen en kunnen vergelijken en onze taak als raad daarin kunnen vervullen. Want voor ons is het lastig om op elke visie apart oké te geven en daarna niet meer een beeld te hebben waar het heen gaat. Dus het gaat ons echt om die samenhang, mag in een schema, nog anderszins het liefst met inzage in de stukken. Concreet er wordt aangegeven, er zijn natuurlijk een aantal panden in verkoop en op een aantal panden staat er ook dat er nog een strategische beslissing moet worden genomen. We zien ook graag terug welke panden dat dan is waar nog een strategische beslissing over genomen moet worden en of er ook nog raadsbesluiten over nodig zijn of dat die op dit moment niet zijn voorzien. Dat horen we ook graag. In de interpretatie van 2050 wilden we even checken dat het, dat wij dan goed begrijpen dat in 2050 dit plan volledig afgewerkt is en we hebben dan ook een rapportage of hoe worden we dan op de hoogte gehouden richting 2050 en lezen we dat goed? En er wordt aangegeven dat een aantal panden mogelijk niet alle regels gaan halen. Interpreteren wij dat goed dat dat gaat om panden met bijvoorbeeld een monumentenstatus waar die verduurzaming niet te realiseren is? Want er wordt gesproken over andere maatregelen en wij horen graag in welke richting we dan moeten denken. En of er ook andere

categorieën dan monumenten zijn waar dat nu al voor voorzienbaar is? En is het dan zo dat we die panden waar het niet te realiseren is afstoten of is inderdaad alleen het voorstel om daar een paar maatregelen voor te nemen? En dan als laatste, we zien dat in verschillende wijken die verduurzaming een verschillend tempo heeft. Dat heeft technische redenen, nieuwbouwwedenen en andere redenen, maar we zien ook dat het voor mensen lastig is dat er in hun wijk bijvoorbeeld niet geïnvesteerd wordt en we zouden willen voorkomen dat er niet geïnvesteerd wordt in bepaalde wijken omdat er met verduurzaming nog technische problemen zijn, terwijl die wijken dat wel nodig vinden. Dus we willen graag vragen of er ook een soort wijkgerichte aanpak kan komen, of dat er al hier in bedoeld zit zodat in verschillende wijken ook zichtbaar te zien en te merken is dat we met die verduurzaming bezig zijn. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Woudstra. Dan geef ik van Partij van de Arbeid mevrouw Van Nunen het woord.

Mevrouw Van Nunen: Je zou bijna denken na al die vragen van mevrouw Woudstra dat het voor mij niet zo heel ...

De voorzitter: Niets meer overblijft.

Mevrouw Van Nunen: Dat klopt ook, maar laat ik het even kernachtig proberen te verwoorden wat ik heel graag of wat de Partij van de Arbeid heel graag wil weten. Gaan we voor de maximale verduurzaming is mijn vraag aan de wethouder. Ik begrijp dat er verschillende scenario's zijn en ik wil graag weten welk scenario volgens het college het meest wenselijk is. En mevrouw Woudstra gaf dat eigenlijk ook aan, dan zullen wij ook graag weten, differentair of horen, een gedifferentieerd beeld per kerngebouw wat betreft de mate van verduurzaming die noodzakelijk is en wenselijk ook natuurlijk, dus eigenlijk de status zou je kunnen zeggen van ieder kerngebouw uit het onderzoek en wat betreft die afstoting speelt dan de omvang van energie-investeringen die we moeten plegen een rol bij de afstoting die weliswaar ook via de raad gaat, maar dat zou ik ook ... Gaat het college daar in haar voorstel ook vanuit dat dat een rol gaat spelen? En eigenlijk, ja misschien een ambitieuze vraag. 2050 staat voor iedereen in Nederland zo'n beetje als einddatum, maar heeft het college in Rijswijk misschien een iets ambitieuzere datum dan 2050 voor ogen, al is dat nog ver weg, maar het zou mooi zijn als we als college of als raad daar ons ook al mogelijk voor uitspreken. Ik hoor graag de reactie van de wethouder, voorzitter. Dank.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van Nunen. Dan ga ik het lijstje af qua volgorde van het handje. Dan geef ik mijnheer Kruger als eerste het woord.

De heer Kruger: Dank u wel voorzitter. Ik heb met heel veel belangstelling mijn voorgangers gehoord. Er zitten mooie dingen in 2050. Waarschijnlijk zal ik die niet meer meemaken, maar goed, dan voor het nageslacht. Maar er zit ook een financieel kaartje hangt eraan. Voorlopig krijgen we een ton per jaar van de overheid om een stukje inventarisatie te gaan doen. Maar als ik hoor wat er allemaal zou moeten gebeuren, hou ik mijn hart vast dat we dat niet gaan redden. In hoeverre kunt u ons geruststellen dat het bij die ton zal blijven en dat we dat niet gaan overschrijden? En die subsidie geldt maar tot 2030 en daarna. Verder is er een hoop in geïnvesteerd om de verbreding van snelwegen, ook hier in de regio, het heeft een hoop geld gekost. We zouden een stuk terrein gaan opleveren waar we dus nu nog wel gebruik van kunnen maken. Dat is allemaal van de baan vanwege weer aangescherpte milieumaatregelen. Maar als we al deze maatregelen straks moeten gaan uitvoeren en dat zal best wel heel erg veel zijn, leeft het dan op gespannen voet met de wetgeving die er wellicht nog moet komen? En ja straks is het leuk om te weten wat er is, maar dan moet je

gaan realiseren, is er al enig zicht wat dit gaat kosten? En dan is ook de vraag hoe zit het met de randgemeenten, hoe zit het in het grote Den Haag? Zijn zij ook bezig met vergelijkbare plannen dat zij ook plannen gaan ontwikkelen om de stad CO2 vrij te maken of op nul te zetten op een of andere manier? Hoe ... Want we zitten natuurlijk niet op een eiland hier. Het is het kleine Rijswijk, maar er zitten heel veel gemeenten om ons heen. Hoe staan die daarin? Want anders is het inderdaad kan het niet zo zijn dat Rijswijk hiervandaan de wereld gaat redden. Daar zou ik graag een reactie willen hebben. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Kruger. Dan krijgt mevrouw Koegler Böhm het woord van mij.

Mevrouw Koegler Böhm: Dank u wel voorzitter. En dan kan het college voor het programmaplan. Goed dat er stappen gezet worden om het gemeentelijk vastgoed te verduurzamen. We lezen dan 2050, maar we leggen ook een doel korter bij om in 2030 al 55 procent CO2-uitstoot gereduceerd te hebben. En hoewel ik bijvoorbeeld mevrouw Van Nunen van de PvdA hoor vragen, kan het niet wat ambitieuzer, zou ik eigenlijk vanuit Rijswijks Belang een appel willen doen om het wel haalbaar en realistisch te houden. Enerzijds financieel, zoals ook mijnheer Kruger aangeeft. We krijgen 100.000 euro per jaar. Daarmee redden we dat natuurlijk niet. Dus dan is het ook logisch dat we als gemeente iets moeten investeren. Maar goed, houd het haalbaar en realistisch en dat geldt eigenlijk ook voor het tijdspad en het proces. Want als ik kijk dan komt er eind 2023 een investeringsvoorstel naar de raad. Het tweede kwartaal 2024 komt er dan een uitvoeringsprogramma naar de raad. Voordat we dan echt daadwerkelijk gaan beginnen, hebben we zeg maar nog vijf jaar te gaan. En dan vraag ik me af, ja is dat haalbaar?

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Koegler Böhm. Dan geef ik het woord aan mijnheer Loof.

De heer Loof: Dank u wel voorzitter. Doe ik mijn hand meteen naar beneden. Ja. Bedankt voorzitter. Ja de vraag aan de wethouder hoe dit plan zich verhoudt met de verkoop van gemeentelijk vastgoed en of de wethouder goed en duidelijk kan toelichten hoe die afweging wordt gemaakt om tot verduurzaming over te gaan. Een beetje vanuit de gedachte dat de gemeente een pand gaat verduurzamen om het hierna te verkopen waardoor de gemeente de kosten voor de verduurzaming op zich heeft genomen en de koper er eigenlijk de voordelen van heeft. Dat zou natuurlijk niet de bedoeling moeten zijn, dus ik ben benieuwd wat het beleid daaromtrent is. Dat was de vraag. Dank voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Loof. Dan als laatste mevrouw Van Maarseveen.

Mevrouw Van Maarseveen: Ja, dank u wel voorzitter. GroenLinks Rijswijk is natuurlijk content dat er een start wordt gemaakt met het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed. Wat we ons dan nog afvragen is, wordt de verduurzaming van de gebouwen indien mogelijk gekoppeld aan andere maatschappelijke ontwikkelingen, dus het toegankelijk maken van de gebouwen, dementievriendelijk, seniorproof. Dus worden het gebruik en de functies van het vastgoed zeg maar slim gecombineerd als er toch aan gewerkt wordt? En mijnheer Kruger gaf het net ook aan, alle gemeenten in Nederland staan voor dezelfde opgave. Wordt er gezocht naar een samenwerking of kennisdeling met andere gemeentes? Den Haag, ik weet bijvoorbeeld dat Den Haag er ook mee bezig is. Werken wij met ze samen? En ik was ook nieuwsgierig of de kosten van de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed doorberekend worden aan de huurders. En dat waren mij vragen. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van Maarseveen. Geef ik het woord aan wethouder Wit. Ik weet niet of die alle vragen al genoteerd heeft, want het waren er heel veel.

De heer Wit: Ik kan heel snel schrijven, maar het kan best zijn dat ik er een paar gemist heb, maar dat hoor ik dan graag zo meteen.

De voorzitter: In de tweede termijn.

De heer Wit: Precies. Gelukkig heb ik ook van een aantal fracties nog wat vragen digitaal gekregen, dus daar kan ik even op inspringen. Dank voor de vragen in ieder geval en ook dank voor de ondersteuning van het feit dat we deze verduurzaming momenteel oppakken. Het is inderdaad een wens ook vanuit mijn portefeuille, maar ook van mijn collega mevrouw Bentvelzen dat dit onderdeel wordt van de werkzaamheden die we zetten om naar een duurzamer Rijswijk te gaan. Ik begin even bij D66, want die had een hele lange lijst met vragen. U heeft ... Ja ik weet of wist even niet van de technische vragen die u gesteld heeft. Had ik dat geweten, dan had ik ze vanmiddag nog eventjes nagevraagd. Maar ik zorg er in ieder geval voor dat die beantwoording op korte termijn naar u toekomt en dat geldt ook voor de totale lijst. Hoewel ik wel moet zeggen, de lijst die hierin staat, 25 elementen is bij mijn weten in ieder geval de totale lijst die wij nu onder maatschappelijk vastgoed vatten en die ook voor verduurzaming, waar we nu dus een onderzoek naar laten doen voor verduurzaming. Nou is het wel zo dat we ook niet direct 25 panden gaan laten onderzoeken. Daar zit ook nog een differentiatie in in welke woning we nou, voor een aantal panden die we niet direct meenemen, omdat we inderdaad ook en dat wordt terecht door een aantal fracties gezegd, strategisch kijken naar wat we nu wel en niet direct al oppakken om te verduurzamen of plannen voor gaan maken. Ik spring meteen even helemaal bijna naar het eind naar mijnheer Loof van de VVD. Verkoop en strategie. Ja als wij panden mogelijk voor de verkoop bestemmen, dan gaan we daar zoals bij De Voorde en bij Hofrust, dan gaan we daar nu niet verduurzamen zoals u zult begrijpen. Maar het kan natuurlijk wel zo zijn dat wij, we hebben ook nog een aantal woningen die wij verhuren, dat we die woningen wel gaan verduurzamen, omdat ik ook vind dat je als eigenaar van panden het goede, zeker als gemeente, het goede voorbeeld moet geven en er zitten wel huurders in die wellicht te maken hebben met een woonsituatie die energie minder ideaal is. Als wij dan besluiten om die over een bepaalde periode wel te verkopen, dan wil dat natuurlijk niet zeggen dat de investering weg is. A heb je een terugverdientijd en B, betekent het ook dat het pand meer waard worden is, want het is verduurzaamd, dus dat zou een gunstig effect hebben op de verkoopwaarde. Dus ook even terugkomend op D66. Ja, die integrale opgaven. Dat is echt iets wat we ook in het onderzoek mee laten nemen. We willen echt ook kijken wanneer is een MJOP, binnen een MJOP vallen er momenten dat we werkzaamheden moeten verrichten en dan natuurlijk meteen kijken of je werk met werk kan maken en dus die verduurzaming ook op kan pakken. En andersom zou het ook kunnen zijn dat we zeggen nou we willen een bepaald pand gaan verduurzamen, betekent ook dat we extra werkzaamheden gaan doen. Dat geldt bijvoorbeeld voor De Schilp en voor de Schouwborg, waar we een aantal dingen willen gaan doen, zeker voor De Schilp. Daar moeten we ook echt wat gaan doen, want als we daar nu niks gaan doen dan kunnen er in het onderhoud dusdanig veel achterstanden komen dat we daar weer problemen mee zouden kunnen krijgen. Dat hebben we ook met de huren. We moet ook als gewoon verhuurder optreden als gemeente. Dat heeft ook met huren te maken. Dus het kan zijn dat we daarin keuzes maken die het één en het ander versterken. 2050 is nog wel steeds ook de ambitie. Ja versnellen, er werd al even gerefereerd aan de financiële situatie momenteel ook. Ja ik ga daar nu niet op vooruitlopen totdat wij het onderzoek hebben laten uitvoeren en we ook meer inzicht hebben in wat we daadwerkelijk kunnen en ook wat strategisch verstandig is en wanneer inderdaad die punten komen. Maar ja, 2050 is nog steeds gewoon een wettelijk gegeven, dus daar houden we ons vooralsnog aan. En mochten er mogelijkheden zijn om te versnellen, dat kan door een subsidie of wat voor manier dan ook, dan zullen we dat niet nalaten, zoals ook in het stuk heel duidelijk staat voor De Schilp en voor de Schouwborg zijn we bezig met een subsidieaanvraag, DUMAVA-subsidieaanvraag. En dat zijn ook de

enige twee panden en dan reageer ik even op mevrouw Koegler, die wil momenteel, waarmee we met een investeringsvoorstel dit jaar naar de raad komen. De andere panden die worden, gaan we eerst kijken wat we strategisch gaan doen en hoe we dat gaan oppakken. Dan even kijken hoor. D66 had nog veel meer vragen, dus ik ga ze eventjes kijken of ik ze kan beantwoorden. Interpretatie is 2050, dat is inderdaad 2050. Ja u vraagt ook nog als het gaat als je naar een wijk kijkt, is het dan zo dat we ook kijken naar de voorzieningen in die wijk en dus een wijkgerichte aanpak hebben. Het onderzoek gaat voornamelijk even uit van een strategisch punt per gebouw, gekeken naar ook de voorziening die daar momenteel in zit. Het totale pakket van voorzieningen, dat zal mij een collega Bentvelzen, collega Bentvelzen ondersteunen, zijn we continu mee bezig en we kijken wat we nog nodig hebben in de wijken en dan is het ook mijn portefeuille om huisartsen bijvoorbeeld een plek te geven in Rijswijk. Al dat soort dingen, dat wordt natuurlijk wel strategisch meegenomen richting de toekomst. Alleen het onderzoek richt zich nu wel echt even op de combinatie wat is, bij welke werkzaamheden, MJOP, strategisch, richting verkoop of verhuur en het verduurzamen van deze panden. Ja u zegt ook inderdaad gaat het dan, dat we bepaalde panden niet kunnen verduren of niet honderd procent kunnen verduurzamen of niet zover dat ze op zichzelf staand neutraal zijn. Ja dat betekent dus dat we kijken naar of andere panden dat kunnen oppakken binnen ons portefeuille, die verduurzamingsvraag. Dan zou het natuurlijk ook kunnen zijn dat we panden gaan aansluiten, mogelijk op een warmtenet in de toekomst. Dat zou natuurlijk ook kunnen. Dat is ook, dat is een van die alternatieve bronnen die we daarmee bedoelen. Dus andere opties. Ja vervanging of verkoop. Uiteindelijk ook in deze panden zitten, in dit onderzoek zitten panden die er niet al te best meer aan toe zijn, waar wellicht inderdaad op vervanging overgegaan wordt. Even kijken. Investeren in verschillende wijken. Even kijk hoor. Dat heb ik ook beantwoord. Denk dat ik de meeste vragen wel beantwoord heb. Ik kijk nog even naar de Partij van de Arbeid. Ja we gaan inderdaad wel uit van maximale verduurzaming, wat mogelijk is binnen het pand. Uiteindelijk zit daar natuurlijk wel een financieel vraagstuk aan vast. We moeten ook kijken wat verstandig is en wat praktisch is. Op het moment dat je enorme uitgaven moet gaan doen om een pand te verduurzamen en dat staat absoluut niet meer in relatie tot de waarde van het pand, dan moet je wellicht inderdaad overwegen om niet maximaal te gaan verduurzamen, maar om te slopen en nieuwbouw te gaan laten uitvoeren. En het geldt inderdaad voor alle kerngebouwen an sich. Even kijken. En dan heb ik nog vragen verder. Ger stelde nog vragen ... Of sorry, de fractie van Beter voor Rijswijk, mijnheer Kruger moet ik zeggen, stelde nog vragen over de financiën, honderdduizend per jaar. Ja, wij zullen meer moeten investeren dan honderdduizend per jaar. Met honderdduizend per jaar kunnen wij niet onze verduurzamingsopgaven doen. Dus dat zal echt wel vragen om een substantieel hogere financiering. Dat zal dus in dat strategisch onderzoek bekeken worden hoe hoog dat en waar het is en op welk moment dat plaatsvindt en wat ook in het stuk staat, is dat we inderdaad in ieder geval De Schilp, als zwem- en sportvoorzieningen voor Rijswijk belangrijk, naar voren trekken en de Schouwborg naar voren trekken en dan kijken we dus ook naar terugverdiertijden et cetera. U heeft het over snelwegen, vooruitlopen op wetgeving, verandering van dynamiek. Ik ga niet vooruitlopen op wetgeving die er nog niet is. Ik kan alleen anticiperen op wetgeving die we nu hebben en op basis van die wetgeving ga ik mijn werkzaamheden uitvoeren. Als dat over twintig jaar verandert, ja dat is dan zo, maar daar kan ik nu niet op anticiperen. Dan zullen we dan weer verder moeten kijken hoe we daarmee omgaan. Ik heb nog van twee fracties de vraag gekregen over andere gemeenten, hoe die daarmee omgaan. Fractie van Beter voor Rijswijk en GroenLinks. Ja ik weet dat er een groot programma verduurzaming maatschappelijk vastgoed in Den Haag speelt, met mijn collega-wethouder daar heb ik het daar al eens over gehad, maar we richten ons nu, het onderzoek, echt even op ons eigen vastgoed. Dat is vastgoed wat van ons is, vastgoed ook wat verder geen relatie heeft met een gemeente naast ons. Als je groter gaat kijken naar verduurzaming, dan zou je natuurlijk kunnen zeggen je kunt een warmtenet gaan aanleggen, gaat we wellicht met Den Haag eens kijken hoe we dat op een goeie manier kunnen doen en dan zou het kunnen zijn dat je alsnog op een of andere manier een koppeling maakt, maar dat gaat veel te ver

om daar nu al om vooruit te lopen. Even kijken of ik verder nog iets vergeten ben. Volgens mij niet, maar er zijn vast nog wel extra vragen in termijn twee. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Wit. Heel veel tekst en uitleg. Volgens mij pas één echte toezegging. Dat is dat dat het investeringsfonds naar de raad gaat, of mevrouw Koegler Böhm. Ja, mijnheer Wit.

Mevrouw Koegler Böhm: Ja, is akkoord.

De voorzitter: Ja was akkoord.

De heer Wit: Ja dat investeringsvoorstellen inderdaad. Daarmee bedoelt u dat wij met een investeringsvoorstel komen voor de Schouwborg en De Schilp. En ik heb de toezegging gedaan richting mevrouw Woudstra dat we de vragen voor de, de technische vragen zo snel mogelijk gaan beantwoorden en dat we met een totaallijst en bij mijn weten is dat die 25 panden, maar ik zal nog even laten nakijken, dat we die ook zo snel mogelijk met de raad delen.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Wit. Dan ga ik kijken of er mensen zijn voor een tweede termijn. Ik zie mevrouw Woudstra. Die had het eerste woord. En dan doen we weer als u een tweede termijn wilt, dat u uw handje opsteekt. Dan ga ik die volgorde aan. Geef ik eerst het woord aan mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Ook dan meteen een check op de toezegging. Fijn dat daarnaar gekeken gaat worden. Ik kan het ook begrijpen, want dat waren technische vragen ook gerichte over maatschappelijk vastgoed algemeen en niet alleen specifiek verduurzaming, maar in dat opzicht, zou er bij die toezegging dan ook meegenomen kunnen worden welk beleid er nou allemaal is, want ik hoor u over die meerjarenonderhoudsplannen. Wij weten ... Soms zijn die er voor panden, soms ook niet en daar was onze beheersvraag en meerjarenonderhoudsvraag met een plan voor al het maatschappelijk vastgoed eerder ook voor bedoeld om echt als inzicht te krijgen of we dat nu hebben voor alle panden die we in het bezit hebben, want u gaf ook aan, sommige panden staan op de lijst, sommigen hebben we al niet op de lijst gezet omdat we weten dat we er niks mee gaan doen. Maar als dat zo is, kan ik de beslissing daarover dus niet zien als raad. Dat maakt het heel vaag en kan ook die koppeling met meerjarenonderhoudsplan wel of niet zien als ik niet weet dat het er is. Dan weten we even heel specifiek waar het ons om gaat. Waarom vinden we dat belangrijk. Dat werd eerder al genoemd. De verhuurprijs en hoe gaan we om met beheerbeslissingen, daarvoor zouden wij dat een belangrijk inzicht vinden. En dan dus goed om te horen dat daar verder aan gewerkt wordt. En tot slot, u geeft aan over de impact op de wijken, die het op de wijk kan hebben, dat dat inderdaad kan zijn dat dat impact heeft. Het MJOP wordt gebruikt om strategisch te kijken naar de verduurzaming. En onze vraag is of u toe kan zeggen om als uiteindelijk die afweging gemaakt wordt door het college, dus ook die maatschappelijke impact en de impact op de buurt mee te nemen en niet alleen te kijken naar de technische impact van de verduurzamingsmaatregel. En verder dank voor alle beantwoording en zeer zorgvuldig.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Woudstra. Dan zie ik voor de rest geen handjes, dus dan ga ik naar wethouder Wit voor de tweede termijn.

De heer Wit: Dank u wel voorzitter. Ik moet daarbij nog wel zeggen dat ik één vraag vergeten ben van mevrouw Van Maarseveen. Dat ging over de kosten van eventuele huur dan inderdaad van de huurders of daar kosten van de verbouwing in doorgezet worden. Het is natuurlijk wel zo op het moment dat wij een pand gaan verduurzamen en dat is klaar en de huurder trekt er weer in en dat geldt voor eigenlijk al ons vastgoed,

dan zullen we wel als dat binnen de mogelijkheden juridisch past, kijken of een huur nog past bij pand op dat moment. Dat is natuurlijk op zich logisch. We moeten ook ergens, ons terugverdienmodel is daarbij ook de inkomsten uit verhuur. Dus daar wordt wel degelijk naar gekeken. Dan ga ik even naar mevrouw Woudstra van D66 voor de tweede termijn. Ja het beleid wat we gaan opzetten voor wat betreft het totale maatschappelijke impact die u aangeeft, ja dat vind ik heel lastig om daar nu een antwoord op te geven, want dat is natuurlijk een veel groter, dat gaat echt ver voorbij de strategische visie die wij op ons eigen vastgoed hebben. Dat gaat echt om welke voorzieningen verwachten wij te moeten treffen binnen wijken met alle ontwikkelingen die wij tegelijkertijd hier in Rijswijk hebben. Mevrouw Woudstra wil interrumpen.

De voorzitter: Mevrouw Woudstra, u heeft het woord.

Mevrouw Woudstra: Dat is een beetje ... Zo groot was het niet bedoeld om te trekken. Het was bedoeld ... Even echt dan maar heel plastisch. We hebben een hele mooie nieuwe wijk RijswijkBuiten. Stel we gaan daar nog extra verduurzamingsmaatregelen nemen en pas twintig jaar later in Cromvliet, dan denk ik dat dat voor mensen echt heel vervelend is, want er is al heel veel geïnvesteerd in die verduurzaming in RijswijkBuiten en nog helemaal niet in Cromvliet. En ik denk dat het ook aan de gemeente is om goed te laten zien hoe je dingen kan doen, wat je kan doen en ook om die buurt te laten zien dat we in die voorziening investeren even ongeacht inderdaad het hele voorzieningenniveau en waar alles staat, dus echt even het aanpakken van het huidige en het gaat mij over het feit dat we dat als afweging meenemen, niet als de beslissende factor.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Woudstra. Wethouder Wit.

De heer Wit: Dank u wel voorzitter. In principe wordt dat beleid momenteel wel ontwikkeld, maar het is er momenteel nog niet, dus dat gaan we daarin wel meenemen. Ja ik kan u nu al vertellen dat wij momenteel die afweging dus ook niet maken op die manier, maar we gaan niet verder verduurzamen in RijswijkBuiten. Dat is voorlopig echt niet aan de orde. Maar ik kan me voor ... Ik begrijp uw vraag. Maar momenteel zit dat even niet in ... Maken we die afweging nog even niet. We richten ons eerst echt even op ons totale bezit, wat kunnen we daarmee doen en het moet ook, het is ook niet zo dat wij de MJOP gebruiken, dat dat onderdeel is van het beleid om dingen te doen. Uiteindelijk is MJOP is een meerjarenonderhoudsplanning. Dus daar kijk je, wat moet je doen. Dat hoeft ik nu niet uit te leggen denk ik, maar wat je met een pand gaat doen in de komende jaren en vooral in klein onderhoud en we kijken dus heel strategisch naar ons bezit. Onderhoud en verduurzaming gelijk laten lopen, zodat je zo weinig mogelijk kosten hebt. Dat is in ieder geval hoe ik ook de MJOP zie en daar neem je strategische beslissingen in. Ja en dat is eigenlijk volgens mij zijn dat alle vragen die mevrouw Woudstra nog had. Dus terug naar u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Wit. Dan was dit agendapunt 10.

11. RIB 23-051 Uitvoeringsplan Regiovisie Jeugdhulp Haaglanden 2023-2024

De voorzitter: En dan gaan we naar agendapunt 11, RIB 23-051 Uitvoeringsplan Regiovisie Jeugdhulp Haaglanden 2023-2024. Ga ik weer hetzelfde doen. Eerst geagendeerd door D66. Dan Wij. Rijswijk en VVD. Willen andere mensen graag het woord, graag even de handjes. Wie mag ...

De heer Loof: Voorzitter.

De voorzitter: Ja.

De heer Loof: Nog heel even bij het vorige stuk heb ik gemist of het nou een akkoordstuk was of nog een bespreekstuk.

De voorzitter: Het is een RIB-brief.

De heer Loof: Oh het was RIB ja.

De voorzitter: Dus het sowieso niet voor de raad.

De heer Loof: Mijn fout. Excuus.

De voorzitter: Geen probleem. Dan ga ik eerst, wie van D66 mag ik het woord geven?

De heer Veerman: Ik zou graag beginnen. Je ziet geen handje, maar Rens Veerman.

De voorzitter: Mijnheer Veerman, u krijgt het woord.

De heer Veerman: Dank u wel. Wij doen het tweeën. Ik begin en mijn collega mijnheer Verbrugh heeft ook nog een aantal vragen. Als ik kijk naar dit stuk wat we geagendeerd hebben, heb ik toch wel een paar kleine vraagjes. Dit zijn de ambities over 2023-2024, er staat volgens mij als titel van het projectbureau. Ja ik zie toch eigenlijk weinig visie vanuit het projectbureau, ook gezien eigenlijk de dingen die op ons afgekomen zijn eigenlijk dit jaar, maar ook in de toekomst op ons af gaan komen. Ik zie eigenlijk weinig oplossingen als we kijken over de bezuiniging van het Rijk. We hebben natuurlijk al een brandbrief gestuurd naar uit de gemeente naar gezamenlijk naar de VNG om te kijken hoe we daar middelen kunnen vinden dat we alsnog bepaalde dingen, zaken kunnen financieren gemeentelijk, maar wat ik ook helemaal niet zie en dat hadden ze toch echt wel aan zien kunnen komen, is de cao-onderhandelingen vanuit de diverse cao's in de zorg die naar lokaal gewoon stapsgewijs oplopen tot wel dertien procent verhoging dit jaar en volgend jaar bij elkaar. Daar lees ik helemaal niks over. Dat betekent wel wat voor ons als gemeentes en ook voor het projectbureau. En daar hadden ze toch wel even een bepaalde visie had ik eigenlijk wel verwacht in dit stuk voor de komende twee jaar. Ik zie er eigenlijk helemaal niks van terug. En daarnaast, het woonplaatsbeginsel wordt ingevoerd nu op 01-01-2025. Ook iets waar we mee te maken krijgen. Straks zal de gemeente Den Haag als centrumgemeente in ieder geval minder middelen krijgen en zullen wij als gemeente middelen krijgen vanuit het Rijk. Ik lees daar helemaal niks over. Ik vind het toch wel heel erg verrassend dat we eigenlijk pas op de plaats maken, kijken wat nu moeten doen, maar helemaal niet eigenlijk naar de toekomst kijken wat er op ons af gaat komen en ook niet inspelen op actuele zaken die eigenlijk op dit moment spelen. Dat was mijn vraag.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Veerman. Mijnheer Verbrugh, wilt u verder in deze eerste termijn? Mijnheer Verbrugh?

De heer Veerman: Microfoon.

De heer Verbrugh: Sorry. Ja dank u wel mijnheer de voorzitter. Ik wil het graag hebben over het onderwerp betaalbaar maken of houden van onze jeugdhulp. Eigenlijk de laatste niet echt genummerde ambitie uit dit uitvoeringsplan. Het ontwikkelen van een financieel instrument voor de kostenbeheersing. Met name dat resultaatgerichte financiering loopt eigenlijk al jaren, ten minste vijf jaar volgens mij. Het was ook onderdeel van de stimuleringsactiviteiten die door indertijd de transformatie van Jeugdhulp Haaglanden 2019-2021 extra

gefinancierd zijn voor vele miljoenen en waar wij vorig jaar ook in juni een rapportage van hebben gehad. Nu zijn we in het najaar 2023 en blijkt resultaatgericht financieren nog steeds niet echt operationeel te zijn. Pas recent heeft men besloten een bestaand CBS-format van het Nederlands Jeugdinstituut te gebruiken voor dit uitvoeringsprogramma. En nu staat er in de tekst: we gaan nu langzamerhand toewerken naar inhoudelijke gesprekken met zorgaanbieders of de door hun geleverde zorg wel effectief was. Verder heeft men een richtinggevend kader ontwikkeld om de omvang en de duur van de gecontracteerde hulp te toetsen, maar blijkt dat in de praktijk dat RGK niet altijd even zorgvuldig te worden toegepast. En mijn drie concrete vragen zijn nu, A, waarom is deze wat mij betreft belangrijke ambitie, het betaalbaar maken of houden van onze jeugdhulp, niet gewoon als een echte ambitie in dit programma opgenomen? Is daar een bepaalde reden voor en kan dat niet alsnog? Dat we het als het ware echt als een belangrijke prioriteit benoemen. Tweede vraag is, wordt het richtinggevend kader inmiddels structureel gebruikt bij het contracteren van hulp van Rijswijkse jongeren? Is daar al ervaring mee? Of als het nog niet gebeurt, is daar een bepaalde reden voor? En drie, wordt inmiddels ook systematisch de uitkomsten van de jeugdhulp aan Rijswijkse jongeren ook vastgelegd conform dat CBS-format van het Nederlands Jeugdinstituut en zijn er al gesprekken gevoerd met aanbieders van hulp aan Rijswijkse jongeren op basis van die gemeente-uitkomsten? Kortom, we vinden het algemeen het vrij lang duren voordat wij zover komen dat er duidelijk instrumenten zijn ingevoerd die onze jeugdhulp doelmatiger maken en misschien ook beter betaalbaar houden. Dat was mijn vraag.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Verbrugh. Dan gaan we naar Wij. Rijswijk, naar mevrouw Jansen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dank u wel voorzitter. Ja ik heb drie kantjes uitgeschreven met allemaal vragen, dacht ik. We hebben tijd zat. Nee grapje, dat heb ik niet gedaan. Het is wel een belangrijk onderwerp, daar niet van. Ja eigenlijk zitten we maar met één vraag. We gaan natuurlijk, het kabinet is gevallen, er komen nieuwe verkiezingen, dat gaat een nieuwe regering met zich meebrengen. Gaat dat invloed hebben op dit uitvoeringsplan? Aangezien we al ik weet niet hoe lang, hoeveel jaar we hier al mee bezig zijn om het op de rit te krijgen en ook wel sterke invloeden natuurlijk vanuit Den Haag hebben gevoeld daarin. Dus mijn vraag is of de wethouder verwacht dat de planning gewoon door kan gaan of dat we misschien weer toch dingen op de lange baan gaan schuiven nu er verkiezingen komen. Dat is in ieder geval één vraag. En de andere vraag is ondanks het feit dat de brief inderdaad geagendeerd is voor het volgende Forum, het grote tekort wat er komt of wat er is, sorry, niet wat er komt, maar wat er is, heeft dat ook hier invloed op? Dus dat is misschien een beetje vooruitlopen op de zaken die we de volgende keer gaan bespreken, maar ik zou toch wel een reflectie van de wethouder hierop willen. Alvast bedankt.

De voorzitter: Dank wel mevrouw Jansen-Dirkx. Dan geef ik het woord aan de heer Loof van VVD.

De heer Loof: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, een vraag aan de wethouder met betrekking tot de Regiovisie Jeugdhulp Haaglanden. Er wordt aangegeven dat lokale plannen ook worden betrokken in de verdere vorm en inhoud. Echter wordt het eerder genoemde actieplan preventief jeugdbeleid zoals in de ingekomen stukken staat, daar niet bij, terwijl juist in de voorkant moet worden geïnvesteerd en de aansluiting expliciet aandacht behoeft, veel inzet aan de voorkant met de expertise van jeugdhulp Haaglanden. In aansluiting hierop en daarmee misschien de grote technische vraag voor dit Forum, hoe we dit gaan normaliseren. De aankomende getallen in de begroting zijn schrikbarend, continuerende stijging van het aantal hulpbehoevende jongeren en gezinnen. Op welke wijze vindt in het kader van normaliseren van de jeugdhulp ook samenwerking plaats met de andere domeinen? Denk aan sportonderwijs en cultuur. Welke acties kunnen in een breder spectrum dan alleen jeugdhulp worden genomen om de maatschappelijke beweging van medicaliseren en gepercipieerde

prestatiedruk te beperken en daarbij te werken aan goede tevredenheid, met vallen en opstaan, weerbaarheid met hulp altijd op de achtergrond. Dus de hamvraag, hoe gaan we dit normaliseren, aan de wethouder. Dank.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Loof. Dan gaan we naar mevrouw Prenger.

Mevrouw Prenger: Ja, dank u wel voorzitter. Beter voor Rijswijk heeft met veel belangstelling het stuk gelezen Regiovisie Jeugdhulp Haaglanden. Wij zijn eigenlijk heel erg benieuwd wat de wethouder bedoelt dat ondanks het grote personeelstekort heeft het ons ertoe gedwongen om naar meerdere en andere aanbieders te gaan. Bedoelt u daarmee ook grote thuiszorgorganisaties die begeleiding in hun pakket hebben? En ten tweede zijn we het helemaal eens met het stuk. Beter voor Rijswijk kan zich heel goed vinden dat we teruggaan naar de basis en meer doen aan de zelfredzaamheid om de kosten in te perken. Dat was de bijdrage. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Prenger. Dan ga ik het woord geven aan wethouder Bentvelzen. Als zij al zover is.

Mevrouw Bentvelzen: Ik denk het, voorzitter, maar ik zal vast, ik denk toch wel wat vragen, wat vergeten zijn op te schrijven. Voorzitter, ik hoor een aantal vragen en ik hoor ergens bij een aantal raadsleden ook wat frustratie en ik wil toch wel even hier ook gezegd hebben dat die frustratie door mij gedeeld wordt, want ik doe dit nu een aantal jaren, dit dossier jeugdzorg, en het lijkt maar niet te stoppen en het lijkt alleen maar erger te worden met alle dingen die we doen met elkaar en alle gesprekken die wij daar ook hier lokaal over voeren. Dus dat maakt het lastig. Tegelijkertijd maak ik me ook ontzettend veel zorgen. Zorgen om onze Rijswijkse kinderen. Want we zeggen eigenlijk tegen heel veel kinderen nou ja dat zij niet passen in ons normenkader die we met elkaar bepaald hebben in deze maatschappij. Dat is een persoonlijke noot, voorzitter. De heer Veerman, die gaf aan het ontbreekt aan visie. In die zin aan visie of weinig visie en niet heel veel oplossingen. Dit is ook een uitvoeringsplan. Hiervoor is de visie opgesteld. Die dateert al van wat eerder en daarin staan wel ambities genoemd. Dus dat is dan, ja dat is misschien makkelijk van mij afpraten, maar dit is een uitvoeringsplan dat met de hele regio is vastgesteld, dus die niet een-op-een wordt uitgevoerd in Rijswijk in de zin van dat je ook je lokale plannen daar nog bij hebt. En wij in Rijswijk hebben daar natuurlijk ook nog gesprekken over gevoerd over normaliseren. Dat is vandaag ook een aantal keer de revue gepasseerd. Terug naar de zelfredzaamheid van de inwoner hoor ik mevrouw Prenger zeggen van Beter voor Rijswijk en dat stuk normaliseren hebben we een gesprek over gehad. Daar zijn vele van jullie raadsleden bij aanwezig geweest. Dat is verder gefinetuned en dat stuk komt ook zeer binnenkort naar de raad toe, want die heb ik vanavond voor deze vergadering geaccordeerd, dus die komt eerst op de collegetafel en dan naar jullie toe. We hebben in de regio met z'n allen afgesproken dat we op lange termijn met z'n allen ambities moeten vaststellen in een regiovisie en daarnaast dus hand in hand de lokale eigen planvorming moeten hebben per gemeente. Dus dat kan betekenen dat het bij de ene gemeente anders is dan bij de andere gemeente. De kostenbeheersing. Dat zit wel als rode draad door alles heen, door alle ambities heen. Financiën komt ook overal naar voren, hier vanavond ook wederom, maar ook in de regiovisie. Daarnaast hebben we ook nog de hervormingsagenda. Dat is ook een heel belangrijk onderdeel. Tegelijkertijd maak ik me daar ook zorgen over. Dat heb ik vanmorgen nog uitgesproken in het collegeoverleg, dat zolang het Rijk de Jeugdzorgwet als opneindregeling houdt, we tijdens de hervormingsagenda wel gesprekken kunnen voeren over een reikwijdte, maar die reikwijdte is oneindig als een regeling een opneindregeling is, dus ik zou graag ... Ik ben in ieder geval aan het nadenken om iets van een brief op te stellen of iets dergelijks richting de komende verkiezingen voor landelijke partijen die uiteindelijk een ei moeten gaan leggen over de wetten rondom de

jeugdhulp, want ik begrijp van een aantal mensen in de landelijke scene dat daar wel wat verschuiving plaatsvindt en dat ze wel wat willen gaan doen met die openeindregeling, maar dat gaat mij in ieder geval als wethouder Jeugdzorg veel te langzaam. VVD, de heer Loof. Die stelde ook nog de vraag over samenwerking met andere domeinen. Dat gebeurt ook, ook wel vanuit die hervormingsagenda. Daarin zijn we bezig om de samenwerking met aanpalende beleidsterreinen te versterken, zoals bijvoorbeeld de GGZ voor volwassenen, de 18-min 18-plus zoals ze dat noemen, zoals het onderwijs, maar ook bijvoorbeeld praktijkondersteuners neerzetten bij huisartsen om ook die lijn mee te pakken. Daar komt ook een raadsinformatiebrief over de jeugdconsulenten in de school. Daar is wel, je gelooft het niet, want de brief die ik van de week heb gestuurd was niet heel blij, daar werd niemand blij van, ik in ieder geval zeker niet, ik heb daar zelfs een heel weekend slecht van geslapen, maar de praktijkondersteuners in de school, die hebben daadwerkelijk wel wat opgeleverd. Daar komt een raadsinformatiebrief uw kant op en die hebben ervoor gezorgd en dat zijn twee jeugdconsulenten en die hebben met zijn tweeën keihard gewerkt, want die hebben in een jaar tijd 266 adviezen uitgebracht aan de 5 scholen waar zij lopen. Dus dan loop ik een beetje vooruit op de raadsinformatiebrief die u nog gaat krijgen, maar daar worden wel mooie resultaten geboekt en ik hoop dat op wat voor manier dan ook te proberen te zorgen dat het op iedere basisschool gaat lukken om dat op die manier te doen. Voorzitter, dan is mij nog gevraagd door mevrouw Jansen-Dirkx, gaat de nieuwe regering invloed hebben op dit uitvoeringsplan. Ja ik hoop het eigenlijk, maar dan wel de goede kant op, mevrouw Jansen. Dat is wat ik net eigenlijk aangaf als het gaat om die reikwijdte, daar hoop ik dat ze wat mee gaan doen, want het is een onhoudbare situatie aan het worden. Dat kunnen we denk ik met elkaar wel vaststellen na de afgelopen jaren. Maar heeft het grote tekort een invloed op dit, op deze regiovisie, dat durf ik eigenlijk niet te zeggen. Dat denk ik niet, want in deze regiovisie wordt heel erg veel gesproken juist over de kostenbeheersing, maar wel het behoud van kwaliteit. Financiën komt er continu in naar voren. Dus dat is iets waar we allemaal wel achter staan. Op de een of andere manier lijkt dat niet te lukken en hebben we steeds meer kinderen die toch uiteindelijk in de jeugdzorg belanden door de externe partijen, zonder vingers te wijzen, maar die komen niet via de gemeente in de jeugdzorg terecht. De planning gaat voor de rest door, zoals we die met elkaar hebben vastgesteld. De heer Loof gaf ook aan ja de lokale plannen staan hier niet in. Dat klopt, want dit is echt de regiovisie heel hoog over de Haaglandengemeenten heen, dus de lokale plannen, die gelden alleen in Rijswijk en uiteraard wordt daar wel eens over onze schouders heen gespiekt vanuit andere gemeenten van hé dat Rijswijk is toch wel goeie dingen aan het doen, laten we dat ook overnemen. En dat geldt andersom voor Rijswijk net zo goed als ze er ergens anders ook goede ideeën over hebben. Ja hoe gaan we dit normaliseren. Ja mijnheer Loof, dat is de grote vraag die natuurlijk als het zwaard van Damocles boven ieders hoofd hangt. Want we hebben het daarover met elkaar, maar het is dus moeilijker in de praktijk om toch in uitvoering te brengen. Maar één van die vormen van normaliseren is dan toch en dan ga ik wederom terugkomen op het voorbeeld jeugdconsulent in de school, wij hebben de zorg in de school gebracht en dat heeft toch, dat laat ons in ieder geval zien dat op vijf van die basisscholen die eraan meedoen in Rijswijk tot nu toe, dat we daarmee echt dingen terugtrekken naar de preventie en dat we daarmee de scholen kunnen ondersteunen. Maar ook uiteindelijk natuurlijk de kinderen en die ouders die, nou ja goed, de juiste hulp al krijgen, helemaal in de voorkant in plaats van dat ze verzanden in de basisschooltijd en tijdens de middelbare schooltijd bij wijze van spreken toch in die jeugdzorg terechtkomen. Voorzitter, dan is mij nog gevraagd door de heer Verburgh. Volgens mij zeg ik dat nu zelf verkeerde. Verburgh.

De heer Verburgh: Verburgh.

Mevrouw Bentvelzen: Verburgh, sorry Henri. Het richtinggevend kader. Ja dat wordt gebruikt als jongeren jeugdhulp krijgen. En sterker nog, de contractmanagers, in ieder geval vanuit Rijswijk, die voeren heel veel

gesprekken met zorgaanbieders van hoe kan het dat en als we zien dat er zorg aan is gevraagd voor zes maanden, dan moet er verlenging plaatsvinden, wordt daar ook een gesprek over gevoerd en waarom is die verlenging dan nodig. En nou ja goed, hoeveel maanden is dat dan nodig en waarom is dat dan in die eerste zes maanden niet gelukt, dus daar worden wel echt gesprekken op gevoerd. Je gelooft het bijna niet, maar dat gebeurt echt wel, dus dat wordt wel gedaan. En de jeugdhulp, wordt die vastgelegd via, u gaf aan, CBS-formulieren.

De heer Verbrugh: Ja.

Mevrouw Bentvelzen: Die moet u mij dadelijk nog een keer stellen, anders dan ben ik die u nog even verschuldigd, want dat weet ik niet of dat via die formulieren, dat is zo uitvoerend, zo'n uitvoerende vraag, dat zou ik moeten checken of dat wel of niet gebeurt. En Beter voor Rijswijk vroeg nog iets over de thuiszorg, maar die vraag heb ik helaas niet meer kunnen opschrijven, dus excuses richting mijn eigen partij. Voorzitter, dat is de eerste termijnbeantwoording.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Bentvelzen. Dan ga ik even kijken naar of handjes of wie in het tweede termijn wil. Mijnheer Verbrugh. Verbrugh, ik blijf het zeggen, Verbrugh. Mijn naam wordt ook altijd fout gezegd.

De heer Verbrugh: Ja dat zei u.

De voorzitter: We houden het er gewoon in, anders ga ik iedereen gewoon anders aanspreken. Dat kan natuurlijk ook gewoon. Dat is wel leuk, maar dan geef ik u eerst het woord.

De heer Verbrugh: Dank u. Ik ben blij dat u me niet geen Haagse Harry noemt.

De voorzitter: Als u dat graag wil, dan wil ik dat doen.

De heer Verbrugh: Nee hoor. Ja hartelijk dank voor de antwoorden van de wethouder. Ook goed om te horen dat de frustratie ook bij de bestuurders aanwezig zijn en ook goed om te horen dat er heel hard wordt gewerkt aan allerlei oplossingen. Ik heb vandaag begrepen dat dat richtinggevend kader nu echt gebruikt wordt ook in Rijswijk. Het tweede punt was inderdaad het meten van de uitkomsten van de zorg. Dat is het. Het staat ook in het uitvoeringsprogramma en daar hebben ze inderdaad een format voor gekozen wat landelijke al gebruikt wordt, wat ontwikkeld is door het CBS en doorontwikkeld is door het Nederlands Jeugdinstituut en daarmee kan je de uitkomsten gestandaardiseerd meten en die dan met elkaar bespreken. Dat is echt een op uitkomsten gebaseerde vorm van financiering in dat stuk toekomst, dus de vraag is een beetje of daar iets aan wordt gedaan voor zover de wethouder weet op dit moment al in onze gemeente waar het gaat om de voor onze jeugdigen ingekochte en uitgevoerde zorg. Dank.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Verbrugh. Ik zeg het goed hè. Mijnheer Veerman, mag u het woord.

De heer Veerman: Dank u wel. Ja ik snap natuurlijk dat dit eigenlijk niet de plaats is en de plek om met deze motie heel veel vragen te stellen die heel actueel zijn. Toch vind ik dat eigenlijk dat de taak van al de bureaus, strategisch gezien, die lokaal kunnen ontwikkelen, waar een partij zouden kunnen zijn om samen met ons te kijken naar de problemen die er bij gemeenten spelen, dat ze daar wel iets meer aandacht aan zou mogen spenderen. Maar fijn, dat is mijn persoonlijke mening. Als we kijken, ik hoorde wel een hele interessante vraag

net springen, waar ik ook eigenlijk alweer denk van ja kijk dat is nou zo'n optie waar ik van denk van daar word ik warm van. Het is altijd over de zelfredzaamheid. Dan denk ik gelijk eigenlijk aan waar we ook nog heel weinig over gehoord hebben aan de inzet van de SPUK-middelen, die gaan op ons afkomen. Preventiemogelijkheden zitten daar volop in verwerkt. Ook daar hebben we eigenlijk nog weinig over gehoord. Ik hoop dat u daar ook binnenkort ons een brief over gaat sturen of ons ieder geval over informeert hoe we die preventiemogelijkheden vanuit de SPUK-middelen ook op jeugd kunnen gaan inzetten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Veerman. Mevrouw Jansen-Dirkx, aan u het woord.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Ja dank u wel voorzitter. In ieder geval dank aan de wethouder voor haar reflectie. Ik hoop inderdaad ook dat de nieuwe regering een goeie invloed gaat hebben op dit soms wel een beetje hoofdpijndossier om eerlijk te zijn. Ik raakte ook even getriggerd door uw opmerkingen over een mogelijke brief die u wilt sturen richting de landelijke partijen als het gaat om een opneinderegeling of niet. Ik vind het een interessante gedachte en ik zou u wel daar graag willen meegeven en dat bent u van mij gewend, dat wat we ook gaan, wat het ook gaat worden of het misschien een niet meer opneinderegeling wordt of wel, dat we wel ervoor blijven pleiten dat er goede zorg geboden wordt aan de kinderen die het nodig hebben. Want dat is wel echt een ding waar ik altijd een beetje bang van word als er gezegd wordt ja we gaan daar geen opneinderegeling meer van maken. Dus dat dat in ieder geval wel voorop blijft staan en ik denk dat dat een soort cry out van mijn kant is die ik hier toch nog even wil plaatsen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Jansen-Dirkx. Mevrouw Prenger voor de tweede termijn.

Mevrouw Prenger: Dank u wel voorzitter. Mijn complimenten hoe u deze eerste digitale vergadering Forum samenleving doet. Ik kom nog even terug op de wethouder. Dank u wel voor de beantwoording. Mijn vraag was eigenlijk omdat het personeelstekort zo groot is dat er andere zorgaanbieders worden benaderd, betekent dit ook dat grote thuiszorgorganisaties die de begeleiding ook bieden, dat die ook worden aangeboord? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Prenger en bedankt voor het compliment. Ik zie voor de rest geen handjes, dus dan ga ik het woord geven aan wethouder Bentvelzen, die nog aan het schrijven is, dus dan praat ik rustig verder totdat zij de microfoon heeft ...

Mevrouw Bentvelzen: Ben er.

De voorzitter: En daar is mevrouw Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Dank u wel voorzitter. Ik dacht ik kan niet de tweede keer die vraag niet goed opschrijven van mevrouw Prenger, dus vandaar dat ik zo driftig aan het schrijven was. Maar personeelstekort. Ja dat is inderdaad een gegeven bijna in ons domein. Tegelijkertijd heb ik daarin wel de vraag gesteld een beetje richting de brief die ook geagendeerd is op het volgende Forum dat ik toch heel benieuwd ben dat als we naar buiten kijken, vliegen de vacatures om onze oren, maar ik heb gezegd en ik hoop natuurlijk dat dat de uitkomst is, al is het een soort van verre blijdschapsgedachte, dat ik zoveel miljoenen bij moet plussen voor de jeugdzorg, dat er zoveel personeel is gevonden, dat alle kindjes zijn geholpen en we geen wachtlijst hebben. Maar dat zal waarschijnlijk niet het geval zijn, vrees ik. En zover ik weet, wordt er niet bij thuiszorgorganisaties aangeklopt, mevrouw Prenger. Maar ik ga dat wel voor u navragen, want dat zou ik moeten navragen bij de contractmanagers en die heb ik nu niet bij me thuiszitten. Dus dat moet ik ... Dat is een toezegging dat ik u dat

even toestuur achteraf. Mevrouw Jansen-Dirkx. Ja de shout-out die u doet richting de kids dat dat kwalitatief goed moet zijn, juiste zorg en passende zorg bij het kind op de juiste manier, ja dat is natuurlijk evident. Daar zal ik ook altijd voor strijden. Ik ben juist een beetje bang, omdat het nu zo groots is, dat niet altijd de juiste zorg bij dat kind terechtkomt en dat kinderen veel te lang moeten wachten voordat ze de juiste zorg die ze verdienen ook daadwerkelijk krijgen, omdat sommige kinderen wel heel snel gelabeld worden en uiteindelijk toch al dan niet tijdelijk in de jeugdzorg terechtkomen. Voorzitter, vanuit D66, die vragen over dat format vanuit het CBS. Ik moet een slag om de arm, want honderd procent zeker ben ik niet, ik hou daarvan om honderd procent zeker te zijn, dus ik ga nog wel uitlopen, maar die CBS-formulieren zijn zover ik heb terug kunnen vinden ingevoerd via het Servicebureau door de aanbieders vanuit het project monitoring doelrealisatie, zo hebben ze dat genoemd, maar voor ik, voor zover ik weet wordt het nog niet in het lokale jeugdteam hier gebruikt. Dus dat wordt dan gedaan door de H10. Ik heb uit mijn hoofd gezegd volgens mij donderdag 21 september een overleg met de H10 en ik zal daar eventueel even aan de directie hogerop opvragen wat we daar nou mee doen. Ik zal dat op de mail zetten, zodat hij mij dat donderdag 21 september kan vertellen hoe we dat doen. Maar ze zijn, het Servicebureau is in 2023 wel gestart met een project doelrealisatie en outcome-meeting, zoals ze dat wel leuk in een Engels woord hebben gegoten. Voorzitter, dan is er nog een vraag gesteld door de heer Veerman over de SPUK-middelen. Die brief die volgt snel. En daar wordt ook, dat dus in ieder geval het najaar, een regionale raadsinformatiebrief zal dat zijn. Kansrijke Start is bijvoorbeeld iets wat valt onder die middelen die we kunnen inzetten, maar ook actieplan preventief jeugdbeleid, preventieve jeugdhulp, daar kunnen we wat mee doen met die middelen, dus ik denk dat ik u daarin wel enigszins tegemoet kan komen, al hebben we daar natuurlijk ook weer een heel breed palet aan honderdduizend dingen die we beter, anders, efficiënter of meer moeten doen, dus daarin worden ook keuzes gemaakt. Maar het zit er wel in. Voorzitter, volgens mij heb ik dan de vragen in tweede termijn beantwoord.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Bentvelzen. Volgens mij ook, want ik zie voor de rest geen handjes meer. Dan is agendapunt 11, een RIB-brief, afgesloten. Sorry, mijnheer Verbrugh zie ik toch nog een handje voor een tweede termijn. U heeft het woord.

De heer Verbrugh: Ja hartelijk dank mijnheer de voorzitter. Ook hartelijk dank aan de wethouder voor haar antwoorden. Heb ik nou goed begrepen dat ze een toezegging heeft gedaan dat we nog terugkoppeling krijgen over het wel of niet gebruik van die outcome metingen en hoe dat in Rijswijk toegepast gaat worden?

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dat klopt. Dat is een toezegging die ik 21 september kan verifiëren bij de heer Grob van het Servicebureau Haaglanden. En dan weet ik het in ieder geval 100 procent zeker, want ik weet het nu 99 procent zeker en ik hou van 100 procent zeker zijn.

De heer Verbrugh: En dan krijgen we dat te horen?

Mevrouw Bentvelzen: Zeker.

De voorzitter: Zeker.

Mevrouw Bentvelzen: Ik koppel dat schriftelijk even aan uw raad terug.

De heer Verbrugh: Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was dit agendapunt 11.

15. Vragenuur

De voorzitter: Gaan we naar agendapunt 12, vragenuur. Dat ga ik als volgt doen. We hebben eerst 15a vragen Rijswijks Belang over RIB 23-065 Stay@7. Na deze vragen krijgt Beter voor Rijswijk het woord, zoals afgesproken aan het begin van de vergadering. Daarna gaan we 15b, vragen van Rijswijks Belang over drie RIB-brieven en dan staat bij mij 15c en 15d, alle twee van D66, een aantal vragen en dan spreken we gewoon af dat D66 op dat moment de handjes in de lucht doet wie het woord wil, dan is het voor mij wat duidelijker.

15.a Vragen Rijswijks Belang - RIB 23-065 Stay@7

De voorzitter: Dan ga ik eerst aan mevrouw Ten Brummelaar het woord geven denk ik voor vragen Rijswijks Belang. Is dat correct?

Mevrouw Woudstra: Ordepuntje. Om het makkelijk te maken, ik ben van alle drie de vragen woordvoerder, maar er zit er één tussen over Stay@7.

De voorzitter: Sorry. Dan mag u daar natuurlijk ook bij. Ja. Helemaal goed. Dan geef ik eerst mevrouw Ten Brummelaar woord, dan mevrouw Woudstra en dan de heer Kruger.

Mevrouw Ten Brummelaar-Hermans: Ja dank u wel voorzitter. We hebben vragen ingediend na het lezen van de RIB-brief over Stay@7. Daar hebben wij de volgende vragen over gesteld, onder andere waarom het Stay@7-hotel tijdens de procedure niet gesloten is, totdat de exploitanten in ieder geval zijn zaken op orde had. Ja, waarom iemand binnen Rijswijk zoveel ruimte en kansen krijgt, terwijl blijkt uit het verleden dat er gewoon geen rekening gehouden is met de regels vanuit de gemeente? Ja, hoe kan het dat deze ondernemer zich stelselmatig niet aan de afspraken houdt en toch door mag gaan? Hoe wordt in de toekomst voorkomen dat arbeidsmigranten uitgebuit gaan worden door deze exploitant met betrekking tot de huurprijzen? En is daar vanuit de gemeente toezicht op en zo nee, waarom niet? Verder geeft u aan in de toekomst te blijven monitoren. Kunt u aangeven hoe u dit dan exact gaat doen en hoelang u dit blijft doen? En wie gaat het maximale zes maanden verblijf controleren en hoe gaat u dat controleren? En als laatste vraag, is het personeel gecontroleerd op juistheid van de benodigde papieren zoals bijvoorbeeld de benodigde papieren SVH en de verplichte BHV? En dan willen we als punt van aandacht meegeven dat het, nou ja tip, advies zou zijn om de Google-reviews er nog eens goed op na te lezen, want er is een review geplaatst slechts drie weken geleden met de mededeling ga daar alsjeblieft niet heen, het is gewoon een eenvoudig hotel, er was geen beheer, midden in de nacht was er een koppel aan het vechten van nul tot drie uur 's nachts superluid en er was niemand bij de receptie, het was de slechtste ervaring ooit. Dus ze zeggen wel eens, in het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. Ja helaas wordt het tegendeel hier bewezen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Ten Brummelaar. Dan krijgt mevrouw Woudstra het woord over dit onderwerp.

Mevrouw Woudstra: Dank. Inderdaad kort. U geeft aan in de brief dat er een voornemen, dat last onder dwangsom is afgegeven. Klopt het dat door de getroffen maatregelen en het contact met de eigenaar er uiteindelijk geen dwangsom is of kon worden opgelegd? Kunt u nog even aangeven voor ons begrip waarom dat wel of niet mogelijk is, want net als de voorgaande spreker ook al aangaf, het loopt al geruime tijd sinds 2021. Die punten, die nog verbeterd moesten worden, lopen ook al zo'n geruime tijd. Betekent dat het wel

lang duurt voordat zoiets is opgelost. Is er ook een gebruikelijke termijn om een gebruiksfunctie aan te passen naar toegestaan gebruik? Dat is een beetje vakjargon wat erin staat, maar er staat dat die gebruiksfunctie dan kan worden aangepast naar toegestaan gebruik. Dat betekent dus kennelijk dat er iets verandert. Daar hoor ik graag wat dat betekent en of dat vaker voorkomt. En er staat dat er een verblijfsduur van zes maanden nodig is, zodat mensen niet en dat dat dan het nieuwe gebruik wordt, dus dat mensen in Stay@7 tot zes maanden kunnen blijven en waar komt vandaan dat dan BRP- inschrijving niet nodig is? Met name omdat we dus weten dat er arbeidsmigranten zitten, die hebben rechten, maar die kunnen zich niet in de BRP inschrijven. Betekent dat dus ook een aantal acties die ze eigenlijk nodig hebben van sociale zekerheid niet kunnen doen of hebben we daar de voorzieningen voor getroffen dat zij aparte BRP-nummers kunnen krijgen? En hoe gaat dat op dit moment? Want aansluitend inderdaad willen we voorkomen dat er uitbreiding is voor arbeidsmigranten en juist zicht houden op waar ze zijn en waar ze zitten. En door dit soort constructies is dat heel lastig, al hoewel soms wel toegestaan. Dank.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Woudstra. Dan geef ik mijnheer Kruger het woord.

De heer Kruger: Dank u wel, voorzitter. Ja in het verlengde wat mevrouw Woudstra zegt, men gaat toestaan zes maanden mag je er blijven en dan ben je blijkbaar vogelvrij, want je wordt nergens ingeschreven. Dat betekent als je niet ingeschreven bent, is het makkelijk om in zes maanden weer een nieuw contract af te sluiten op naam van een andere pipo. De vraag is, hoe gaat men dit dan controleren? B, onze regeling met betrekking tot toeristenbelasting is niet gebaseerd dat je per se het Rijswijks museum moet bezoeken als toerist, maar als je hier verblijft en je woont hier niet, dan dient de hotelhouder per nacht per overnachting 3,50 euro af te dragen aan de gemeente Rijswijk. De vraag is, gaat de gemeente ook hier toeristenbelasting incasseren voor de mensen die daar verblijven, want die zijn niet ingeschreven. En komt er een register die ter inzage ligt voor de gemeente van wie verblijven daar eigenlijk? Er zal maar een keer brand uitbreken en de hulpdiensten hebben geen idee wie er binnen kan zijn, geen idee wie ze moeten waarschuwen van familie als er wat is. Komt dat er niet? En dan in het verlengde daarvan, ook belangrijk, er zijn meerdere van dit soort feesten in Rijswijk, met name op de Haagweg. Daar zijn onlangs vragen over gesteld door de VVD. De Kerklaan, daar liggen ze ook in kamers gestapeld, want er moeten heel veel mensen in, die daar veel geld betalen. Weet u eigenlijk wie dat zijn en wordt daar ook toeristenbelasting voor geïnd? En zo nee, waarom wordt dat dan niet gedaan? Want als ik mijn familie over laat komen en ik breng ze onder in een hotel, bij voorkeur niet in dit hotel, want dat is schijnbaar niet al te best, maar er zijn misschien ook fatsoenlijke hotels en dan wordt er gewoon toeristenbelasting in rekening gebracht en dat moet betaald worden. Dus waarom, als dat niet geïncasseerd wordt, dan wil ik graag weten wat is dan de reden en deugt dan onze eigen regeling niet met betrekking tot het heffen van toeristenbelasting? En als laatste, het is al een beetje gevraagd, als blijkt dat men lak heeft aan de afspraken die dus zijn opgelegd, volgens mij bij hun verzonnen, welke sancties gaat u dan nemen als gewoon blijkt dat na zeven maanden nog steeds dezelfde persoon in zo'n kamer zit met weer een of ander nieuw huurcontract? Hoe gaat u dat controleren en wat gaat u dan doen als sanctie? Dat waren de vragen van Beter voor Rijswijk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Kruger. Dan gaan we naar burgemeester Sahin voor de beantwoording als zij alle vragen heeft kunnen noteren. Het waren er heel veel.

Mevrouw Sahin: Ik ga mijn uiterste best doen en de fracties van Rijswijks Belang en D66 hadden de vragen ook ingediend schriftelijk, dus daarop hebben we de vragen ook goed kunnen voorbereiden. Allereerst de vraag waarom is Stay@7 tijdens de procedure niet gesloten totdat de exploitant zijn zaak op orde had. Het

antwoord daarop is er was sprake van het in overeenstemming brengen van de strijdige situatie met de verleende omgevingsvergunning, dus er was zicht op legalisatie en daardoor omdat de exploitant ... omdat er zicht was op legalisatie, dus aanpassing, is Stay@7 niet gesloten. Ten tweede de vraag waarom krijgt iemand zoveel ruimte, kansen, terwijl al blijkt uit het verleden dat er geen rekening is gehouden met de regels vanuit de gemeente met betrekking tot de omgevingsvergunning. Er heeft een wijziging plaatsgevonden van ondernemer. De eigenaar heeft via een rechterlijke procedure het huurcontract met de vorige ondernemer beëindigd en de eigenaar exploiteert nu zelf de onderneming. En zodra duidelijkheid was ontstaan over de toegestane duur van het verblijf van personen heeft de eigenaar zich ook hieraan geconformeerd. De derde vraag, hoe kan het dat een ondernemer die zich stelselmatig niet aan afspraken houdt toch door mag gaan. Er was langere tijd onduidelijkheid over het begrip logies en wat hierbinnen toegestaan was. En de ondernemer, en zo hebben we dat ook opgenomen in de raadsinformatiebrief aan u, houdt zich sinds 9 december aan de vastgestelde afspraken. Dan vraag vier, hoe wordt in de toekomst voorkomen dat arbeidsmigranten uitgebuit gaan worden door deze exploitant met betrekking tot de huurprijzen, is hier vanuit de gemeente toezicht op. Vanuit de gemeente, wij voorkomen uitbuiting door te handhaven op de functie van het, vooral de functie van het gebruik als hotel en voorkomen daarmee een verkapte vorm van huisvesten. Er is niet geconstateerd dat er op dit moment uitbuiting ter sprake ... sprake is van uitbuiting van arbeidsmigranten, bijvoorbeeld dat er uitzendbureaus ook huisvesting hebben gehuurd. Wel verbleven er arbeidsmigranten die als zzp'er werken en zelfstandig een kamer huurden als tijdelijke. Dan vraag vijf. U geeft aan in de toekomst te blijven monitoren, kunt u aangeven hoe u dat gaat doen en hoelang u dit blijft gaan doen. Onze gemeentelijke toezichthouders, dat zijn onze toezichthouders bouw- en woningtoezicht. Die zijn wettelijk bevoegd om inzage te vorderen van de gegevens en van bescheiden om toezicht te kunnen houden en op basis daarvan kunnen zij stukken opvragen om te zien en wie en hoe lang personen bij Stay@7 verblijven. Daarmee heb ik ook denk ik de vraag van de heer Kruger beantwoord van Beter voor Rijswijk. Controles vinden plaats om de drie maanden door onze toezichthouders bijzondere wetten, dus dat zijn onze eigen toezichthouders. En als laatste vraag heeft Rijswijks Belang gevraagd is het personeel gecontroleerd op juistheid van de benodigde papieren zoals bijvoorbeeld SVH en BHV. En bij de aanvraag ... Het antwoord daarop is dat bij de aanvraag van de exploitatievergunning voor horeca is het SVH, Sociale Hygiëne, verplicht indien de exploitatie alcohol wil schenken. En de gemeentelijke toezichthouder bijzondere wetten heeft het toezicht hierop. Het toezicht op de BHV is de bevoegdheid van de Arbeidsinspectie. Dat is niet van ons. Bij een exploitatievergunning moeten echt heel veel verschillende documenten worden ingeleverd en dat begint bij identificatiebewijzen, verklaring van de Belastingdienst, VOG, invulformulieren voor de Bibob-toets en dergelijke, dus er gaat wel een hele zorgvuldige procedure aan vooraf. Dat zijn de vragen van de fractie van Rijswijks Belang. En dan de vragen van D66 van mevrouw Woudstra. U geeft aan over ... U geeft aan dat er een voornemen tot last onder dwangsom is afgegeven. Klopt het dat door de getroffen maatregelen en het contact met de eigenaar geen dwangsom kon worden opgelegd. Er was geen ... Antwoord is er was geen sprake meer van een strijdige situatie. Op basis van ons voornemen, dus voornemen tot de dwangsom hebben wij op 9 december, van 9 december 2022 een zienswijze ontvangen van de eigenaar en hierin heeft de eigenaar aangegeven dat de bedrijfsvoering was aangepast aan hetgeen gesteld was in het voornemen te weten het gebruik terug te brengen conform de verleende omgevingsvergunning of het bestemmingsplan en deze overeenkomstig te blijven gebruiken en hetgeen inhoudt geen huurcontracten, geen verblijf langer dan zes maanden met gebruikerslogies en geen wonen, dus geen inschrijving in de BRP. Het opleggen van een verdere last was vanwege het in overeenstemming met het gebruik dus daarom niet meer noodzakelijk. Dus nogmaals, duidelijk maken, vanaf 9 december 2022 zijn er geen huurcontracten meer afgesloten langer dan zes maanden en de huurders zijn op de hoogte gebracht dat inschrijving in de BRP niet mogelijk is en de gemeente kan de inschrijving in het BRP juridisch niet weigeren, maar de gemeente zal dan handhavend optreden tegen het in strijd met de

omgevingsvergunning gebruiken van het pand. En wat is een gebruikelijke termijn om een gebruiksfunctie aan te passen naar toegestaan gebruik. Dat is echt iets, dat is ook wel situationeel en dan ga je ook kijken naar hoe is die situatie en dat wordt echt wel per casus apart vastgesteld. Klopt het dat met een verblijfsduur van zes maanden mensen zich niet in het BRP in kunnen schrijven. Ja, Stay@7 verstrekt alleen bedrijfsmatig logies, dus aan zowel arbeidsmigranten, studenten dan wel toeristen voor een verblijf tot maximaal zes maanden. Een verblijf van één of twee nacht is ook nog gewoon mogelijk. De personen aan wie logies worden verstrekt, hebben een hoofverblijf elders, dus hetgeen in de regel ook het geval is bij arbeidsmigranten en de doelgroepen worden er door de onderneming op gewezen dat zij zich niet kunnen inschrijven in het BRP. Volgens mij waren dat de vragen die mevrouw Woudstra heeft gesteld. En dan mijnheer Kruger heeft gevraagd ... Toen heb ik die vraag ook beantwoord in mijn antwoord aan mevrouw Woudstra. Over die toerisme, die vraag heb ik, wist ik niet, maar dat heb ik net nagevraagd en ik begreep dat er toeristenbelasting wordt betaald, dus dat is ook daarmee beantwoord. Kijk, als u dit ... Ik wil ook een beetje waken, dit is een ondernemer in Rijswijk, dus mensen die oproepen op reviews te plaatsen, mensen die misstanden zien over ondernemers in het algemeen, ik heb het niet dan over Stay@7, dan nodig ik die mensen als zij mistanden zien, ervaren, dat te melden aan de politie of aan de gemeente. Dus ik vind, ik wil ook terughoudend zijn in deze vergadering om daarin op in te gaan. Dus het is denk ik onze taak om natuurlijk misstanden op te sporen, maar het is ook honderd procent onmogelijk om alles wat in Rijswijk gebeurt achter de voordeur in bedrijven overal goed te kunnen volgen dag in dag uit en daartoe doen wij ons best met de schaarse middelen en capaciteit die wij hebben, maar we doen ons uiterste best. Ik hoop dat ik hiermee nu alle vragen van de fracties heb beantwoord.

De voorzitter: Dank u wel burgemeester Sahin. Dan zie ik mijnheer Kruger met een handje. Heeft u nog een vraag die niet beantwoord is?

De heer Kruger: Een vraag die gedeeltelijk beantwoord is. Ik neem eens aan dat iedereen daar per nacht of het nou één week of een half jaar 3,50 euro per nacht sponsort aan de gemeente Rijswijk. Benieuwd wat dat betekent. Maar ik heb ook gevraagd, geldt dat dan ook voor overige voorzieningen, zoals aan de Haagweg en onder andere aan de Kerklaan en wie weet nog waar? Daar heb ik geen antwoord op gekregen en misschien heeft de burgemeester het antwoord niet bij de hand. Ik heb mijn vragen van tevoren ook niet ingediend, omdat ik in de veronderstelling was dat het naar het Forum zou kunnen voor de volgende keer, maar uit praktische overwegingen het hier maar meegenomen. Als u hier niet op kunt reageren, dan kunt u daar wellicht naderhand schriftelijk nog even terugkomen.

Mevrouw Sahin: Ja ik stel voor dat ik dan die vragen schriftelijk beantwoord, want ik weet niet specifiek welke adressen, locaties, u bedoelt. Dank u wel.

De voorzitter: Dat is dan een toezegging van de burgemeester, mijnheer Kruger. Dan zie ik mevrouw Ten Brummelaar nog met een handje. Dan heeft u het woord.

Mevrouw Ten Brummelaar-Hermans: Dank u wel voorzitter en allereerst natuurlijk burgemeester bedankt voor de uitgebreide beantwoording. Ik heb nog wel één aanvullende vraag, opmerking met betrekking tot de BHV. Het klopt dat dit inderdaad Arboretgeving is en sommige zaken liggen ook vastgesteld in de Arbeidsomstandighedenwet. Nu is het wel zo dat ik wellicht dan het verzoek zou willen indienen, gezien het verleden met de ondernemer en de situatie die zich daar heeft plaatsgevonden, om wellicht toch te schakelen met de Arbeidsinspectie om te kijken of daar controle op plaatsvindt. En zo zijn er natuurlijk nog wat zaken verlicht. Onder andere moet een BMI gekoppeld samen met de 112-centrale en dat soort dingen. Met name

ook voor de veiligheid van de mensen daar die daar wellicht geen weet van hebben hoe dat hier in Nederland geregeld is. Dus die vraag zou ik nog wel willen stellen om onder het mom better safe than sorry die koppeling te maken en na te vragen of dat dan op orde is daar. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Ten Brummelaar. Dan zie ik ook het handje van mevrouw Woudstra omhooggaan. Voor een ...

Mevrouw Woudstra: Ja een korte reactie. Dank aan de burgemeester voor de uitvoerige beantwoording. Het is in elk geval duidelijker voor ons hoe het zit. Dat de controle van arbeidsmigranten dus ook nog aandacht vraagt, ook in deze gevallen is ons ook duidelijk en daar komen we graag nog op een later moment op terug.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Woudstra. Mevrouw, burgemeester Sahin voor de laatste beantwoording.

Mevrouw Sahin: Dank u wel voorzitter. Ja ik zal de het signaal van mevrouw Ten Brummelaar ook meegeven aan onze inspecteurs, aan onze toezichthouders bijzondere wetten en als het binnen hun bevoegdheid ligt, zullen zij dat ook zeker oppakken.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was ook een toezegging. Die staat genoteerd.

15.b Vragen Rijswijks Belang - RIB 23-079, RIB 23-067 en RIB 23-080

De voorzitter: Dan gaan we naar het volgende. De volgende vraag. Die ga ik ook combineren, want Rijswijks Belang en D66 hebben allebei RIB 23-067, dat is de raadsinformatiebrief Resultaat verkenning verlenen uitstel betaling in geval van bezwaarschrift, naheffingsaanslag en parkeerbelasting. Dat is een hele lange. Ik zit tegenwoordig in het onderwijs. Daar doen ze alles afkorten. Misschien is dat een idee voor de politiek. Wie van Rijswijks Belang mag ik daar het woord?

Mevrouw Koegler Böhm: Ja, mij, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koegler Böhm, u heeft het woord.

Mevrouw Koegler Böhm: Dank u wel. Uit het resultaat van de verkenning komt eigenlijk dat we geen uitstel van betalingen voor parkeerboetes gaan invoeren. En in de conclusie staat eigenlijk geschreven dat de operationele processen zo efficiënter kunnen blijven verlopen en extra kosten kunnen worden voorkomen. Ja wat Rijswijks Belang betreft is die conclusie vooral intern gericht en ervaring uit het verleden leert ook eigenlijk dat het veel te vaak gebeurt dat naheffingen onterecht opgelegd zijn en later weer teruggedraaid moeten worden in de bezwaarprocedure en ook dat inwoners niet één of twee, maar soms wel vijf, zes, zeven boetes krijgen, waardoor ze ook gewoon in de financiële problemen kunnen komen. We vinden het eigenlijk een vrij eenzijdige conclusie en we lezen ook vrij weinig over het belang van de inwoner terug en daarom eigenlijk aan de wethouder de vraag of er voldoende aandacht is geweest voor onze inwoners en het belang daarvan bij de verkenning en of de wethouder geen mogelijkheden ziet om toch voor die groep kwetsbare inwoners, dus niet voor alle inwoners, maar echt voor die groep kwetsbare inwoners, toch een maatwerkoplossing te bieden, ook in het kader van behoorlijk bestuur.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Koegler Böhm. Dan mevrouw Woudstra deed alle beantwoording van D66. Mevrouw Woudstra, u heeft het woord.

Mevrouw Woudstra: Aanhakend op voorganger inderdaad, behoorlijk bestuur. We hebben daar een goede discussie over gehad toen we deze rapporten en de naheffingen over hadden. We hoorden daar nog niet altijd positieve geluiden over hoe dat gaat. We vragen ons ook af, we hebben eerder aangegeven als raad algemeen dat we heel erg verbaasd waren dat eigenlijk het bedrijf zegt ja volgens de algemeen Wet bestuursrecht mag ik twee jaar na dato nog mensen een boete sturen als ze fout geparkeerd stonden. Maar dat verhoudt zich helemaal niet waar ons beleid voor parkeren voor bedoeld is. Dat gaat over veiligheid, dat gaat over het voorkomen van overlast van de buurt en er moet wel een connectie zijn tussen het opleggen van de boete en het beleid dat we voeren en het uitvoeren daarvan. Dus wij vragen ons af wat de gemeente eraan gedaan heeft, dan wel gaat doen, maar hopelijk gedaan heeft, om te zorgen dat dit bedrijf echt zorgt dat ze snel boetes opleggen en als ze dat niet snel doen, het ook gewoon niet meer doen, omdat het niet in overeenstemming is met de doelen van ons beleid en daarmee niet met de beginselen van de AWB.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Woudstra. Dan gaan we naar wethouder Van Damme voor de beantwoording.

De heer Van Damme: Ja, dank u wel.

De voorzitter: Oh ja. Ik denk hij is er niet.

De heer Van Damme: Jawel. Ik heb ...

De voorzitter: U heeft het woord.

De heer Van Damme: Aandachtig geluisterd naar de boeiende discussies vanavond en ook dank, voorzitter, aan de vragenstellers naar aanleiding van de brief die is verstuurd die een hele lange titel heeft. Dus wij zullen er voortaan wel op letten, de toezegging was toen gedaan om snel te, zo snel mogelijk even te kijken wat over de haalbaarheid met betrekking tot bedrijfsvoering en de kosten. Dat was het doel van die verkenning. En dat hele parkeerproces en dat naheffing inningsproces is er juist voor bedoeld om het voor zo efficiënt mogelijk te laten verlopen en om te zorgen dat iedereen zo snel mogelijk een uitspraak krijgt op zijn of haar bezwaar, dus dat proces dient dus juist de inwoners, dus in die zin is daar ook alles op gericht en het proces in Rijswijk is nu echt net zo efficiënt als in andere gemeenten die bij deze externe partner betrokken hun diensten afnemen. En sinds twee jaar geleden toen het debat plaatsvond zijn er natuurlijk ook veel verbeteringen doorgevoerd. En natuurlijk gaat het nog regelmatig mis. En daar gaan we ook aan werken door een nieuwe scanoplossing. Dat is ook al eerder gezegd. Dus daar zijn we ook regelmatig mee in gesprek met onze externe partner. Wat ook belangrijk is wat er in de brief stond, is dat daar als er bezwaar wordt ingediend, worden er in de praktijk geen aanmaningen of dwangbevelen gestuurd gedurende de looptijd van het bezwaar. Dus we streven dus naar een eerlijk en tijdig bezwaarproces voor alle inwoners en bezoekers. En natuurlijk is er een mogelijkheid om een betalingsregeling af te spreken. Dat kan natuurlijk gewoon. Inwoners en bezoekers die in een financieel kwetsbare positie verkeren, kunnen hier altijd gebruik van maken. Dit staat dus los van het al dan niet bezwaar maken. Maatwerk is dus mogelijk bij de individuele situatie. En als het gaat om de afspraken die we hebben over de verzending van de naheffingen, waar mevrouw Woudstra over begon, daar zijn ook afspraken over gemaakt dat de afhandeling van de naheffingsaanslagen, maar ook de bezwaren en het beroep, dat die worden verzorgd door die externe partner en een naheffingsaanslag wordt in de regel binnen zeven dagen verstuurd. Dus dat is echt een concrete afspraak. En we gaan echt niet na twee jaar nog invorderen. Dat is ... Maar wel de AWB, dat is natuurlijk de algemene beginsel en bestuur zijn ook gebaseerd op de AWB natuurlijk en die zijn wel in overeenstemming, dus wettelijk heb je misschien wel dat recht. Bij de

Belastingdienst kan je na vijf jaar nog een naheffing krijgen. Het is mij nooit overkomen overigens. Dat nog even ter beantwoording op de vragen van mevrouw Koegler Böhm en mevrouw Woudstra.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Van Damme. Volgens mij, ik zie dat mevrouw Koegler Böhm haar handje opsteekt. Die heeft nog een vraag.

Mevrouw Koegler Böhm: In ieder geval dank aan wethouder Van Damme voor de beantwoording. En ik begrijp dat het ook ten dienste is van de inwoners om het proces gewoon zo efficiënt mogelijk te laten verlopen. Tegelijkertijd kunt u zich denk ik ook voorstellen dat er individuele verhalen van inwoners zijn die dat toch echt niet zo ervaren en beleven. Ik denk dat wij gewoon een verschil van inzicht hebben over uitstel van betaling en dat mag natuurlijk. Ik ben in ieder geval blij om te horen dat u wel meedenkt met betalingsregelingen en maatwerkoplossingen, dus daar zullen wij ook de inwoners die bij ons signalen neerleggen op wijzen. En dan ben ik wel benieuwd hoeveel maatwerkafspraken er gemaakt worden. Maar daar kom ik later nog wel eens bij u op terug.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Koegler Böhm. Wethouder Van Damme nog op reageren ... Mevrouw Woudstra, die wil ook nog even zie ik nu, voordat u gaat reageren.

Mevrouw Woudstra: Dank voor de beantwoording en echt heel blij om te horen dat die termijn er nu kort op zit en dat er inderdaad ook aandacht is voor al die andere mensen die in andere situaties zitten. En we zullen het zeker blijven ...

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Woudstra. Wethouder Van Damme, nog een korte reactie op de dames?

De heer Van Damme: Heel kort, Voorzitter. Ik ken heel weinig mensen die blij zijn als ze een naheffingsaanslag binnenkrijgen, mevrouw Koegler Böhm. Dus ik kan dat levendig indenken hoe dat voelt en ik krijg ze zelf ook wel eens. Dan ben ik ook nooit blij. Dat nog even als reactie, voorzitter. Dank.

Mevrouw Bentvelzen: Uw microfoon voorzitter.

De heer Van Damme: Voorzitter, uw microfoon.

De voorzitter: Sorry, dank u wel. Dank u wel wethouder Van Damme. Dan gaan we nu naar de volgende vraag van Rijswijks Belang, RIB 23-079 Stand van zaken maatschappelijke participatie. En ik zie aan mevrouw Koegler Böhm de microfoon aanstaan, dus u krijgt het woord.

Mevrouw Koegler Böhm: Ja dank u wel. Het kan heel kort. Allereerst heel blij met de positieve resultaten die de participatieconsulenten hebben neergezet. Is echt heel mooi werk. Ook de integrale aanpak die nu echt naar boven komt. We zien ook echt dat in Route B echt nog wel wat winst te behalen is en ook nog niet alle inwoners gesproken zijn. Dus we vroegen ons af of de wethouder een soort vooruitzicht kan geven wanneer die mensen in Route B ook allemaal gesproken zijn en we vroegen ons af of het wel eens voortkomt dat inwoners niet in gesprek willen met de participatieconsulent.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Koegler Böhm. Dan geef ik het woord aan wethouder Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Ja voorzitter, dank. En toevallig heb ik de, alsof het zo moest zijn, alsof ik het voelde dat Rijswijks Belang mij vragen ging stellen, heb ik vorige week ben ik nog op het WSP geweest, op het

Werkgevers Servicepunt, om niet in afkortingen te praten, voorzitter. Daar heb ik de participatieconsulenten gesproken. Momenteel vormt inderdaad die groep B, zoals u die gezien heeft in de raadsinformatiebrief de grootste groep en die groep wordt stapsgewijs benaderd. En ik kan u geen datum noemen vandaag de dag dat we vastgesteld met elkaar kunnen of met elkaar kunnen vaststellen dan zijn al die mensen gesproken. Dat heeft ook te maken met dat er mensen uitstromen, maar dat er ook gewoon weer mensen instromen, want er stromen ook mensen in, die instroom op die tredes één, twee of drie. Die aanpak die we doen die is gericht op maatwerk en die verschilt echt per individuele client, dus vandaar dat ik daar geen datum op kan noemen. Maar er is wel volle inzet voor. Ze zijn nu met drie participatieconsulenten hard aan de slag. En komt het voor dat, excuus, inwoners weigeren in gesprek te gaan. Tot op heden blijkt dat de meerderheid van de mensen die gesproken is, echt gemotiveerd is om mee te werken. Sterker nog, ze zijn heel blij dat ze aandacht krijgen. Kreeg ik ook terug van de participatieconsulent dat die mensen zeiden jeetje, na al die jaren praat er weer iemand met mij en doe ik ertoe. Dat is eigenlijk wel een beetje de tendens die zij terugkrijgen. Ze zijn eigenlijk blij. Maar uiteraard heb je mensen die wel eens weigeren en die worden dan uitgenodigd voor een hoor- en wederhoorgesprek van waarom weiger je, waarom weiger je dit, waarom weiger je de uitgestoken hand. Dan kunnen we de afwezigheid van de persoon in kwestie bespreken. En als ze tijdens dat gesprek dan ook onvoldoende redenen hebben om niet mee te werken aan dit traject, dan kan er een maatregel, dus een korting op de uitkering volgen en dan kunnen we, sterker nog, we kunnen dan ook in uiterste gevallen een persoon aanmelden voor een niet-willerstraject. Dus dat is hoe het er nu voorstaat, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Bentvelzen. Dan zie ik mevrouw Koegler Böhm niet, dat het genoeg beantwoord is. Dan gaan we naar Rijswijks Belang RIB 23-080.

Mevrouw Koegler Böhm: Ja die mag ik ook ...

De voorzitter: Is ook voor mevrouw Koegler Böhm.

Mevrouw Koegler Böhm: Dan is het ook weer klaar voor vanavond.

De voorzitter: Ja niet ... Ik zal het netjes zeggen, dat het de Beleidsregels directe aanbieding van woonruimte aan statushouders Rijswijk 2023 is.

Mevrouw Koegler Böhm: Ja precies. Die hebben wij met belangstelling gelezen. Dat zal u niet verbazen. We zijn ook blij met de aanpak die daar gekozen wordt om gecategoriseerd te kijken naar de groep en goed kijken wat is het woonaanbod wat we hebben. Dat zijn gezinshuizen en daar plaatsen we ook eerst gezinnen en zo blijven er in flexwonen zeg maar plekken over voor alleenstaanden. Toen ging er wel bij ons een lampje branden en dachten we even aan de 7800 Rijswijkers die ook op zoek zijn naar een woning en we vroegen ons af, zouden we op deze andere manier van kijken niet ook eens naar deze groep kunnen kijken en heeft er wel eens een data-analyse plaatsgevonden op die 7800 inwoners.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Koegler Böhm. Dan geef ik het woord aan wethouder Van Malsen.

De heer Van Malsen: Ja dank u wel voorzitter. Dank ook aan de fractie van Rijswijks Belang voor de vragen. En mooi om te horen dat de brief in goede aarde is gevallen. Om op de eerste vraag maar antwoord te geven, de beleidsregels die wij gecreëerd hebben voor de statushouders, die hebben er alles mee te maken dat wij ons flexwooncentrum aan de Lange Kleiweg, het Hof van Elsenburg, onlangs hebben geopend en dat we daar op het moment alle statushouders die aan Rijswijk gekoppeld worden aan het huisvesten zijn. En zoals dat in elke

gemeente is, bemiddelen wij statushouders naar een woning door directe bemiddeling. En directe bemiddeling is een instrument wat in de huisvestingsverordening zit en dat geeft eigenlijk gemeenten de mogelijkheid om statushouders door directe bemiddeling een huis aan te bieden. Dat mogen ze overigens niet weigeren, maar heel veel meer dan dat zegt die regel niet. En om de verhuizing van statushouders vanuit het Hof van Elsenburg soepel te laten verlopen, vooral naar ook het pand aan de Bordewijkstraat, dat we voor fase twee in gereedheid aan het brengen zijn, hebben we deze specificering op die directe bemiddelingsregel gemaakt. En het helpt ons ook om wat meer kaders te geven aan wie we waar kunnen verhuizen en ook wanneer. De andere vraag, het andere deel van de vraag van is dat ook iets om op de rest van de woningzoekenden los te laten. We hebben in de huisvestingsverordening ook nog een ander instrument. Dat is het lokale maatwerk. Daarin zitten regels die specifiek over Rijswijkse woningzoekenden gaan en zo krijgen Rijswijkse woningzoekenden bijvoorbeeld al voorrang bij nieuwbouwprojecten, dus dat gebeurt al middels een ander deel van de huisvestingsverordening. Dus in die zin zijn het echt twee niet communicerende vaten. Een andere vraag, dat is ook een interessante. Hebben we wel eens een analyse gedaan op die 7000 woningzoekenden die Rijswijk rijk is. Dat doet de Sociale Verhuurders Haaglanden doet dat voor ons, dat is de koepelorganisatie in het regio Haaglanden van alle woningcorporaties. Die publiceren ook hun jaarverslagen. Die zijn te vinden op socialeverhuurdershaaglanden.nl. Daar staat al een best wel uitgebreide analyse in per gemeente ook, maar ook over de hele regio, bijvoorbeeld hoeveel verhuringen gaan er naar de reguliere doelgroep versus aandachtgroepen, hoeveel zijn er via directe bemiddeling gegaan, et cetera. Dus ik zou uw raad of in ieder de fractie van Rijswijks Belang als ze daar interesse in hebben, aanraden om eens even op die website te kijken en te bepalen of daar de data tussen zit die ze zouden willen zien. Overigens ook interessant feitje vanuit die data is dat weliswaar een goede 7000 mensen op de lijst staan voor een woning in Rijswijk, maar dat het aantal actief woningzoekenden rond de 2800 is en dat is precies één van de redenen waarom we ook binnen de regio bezig zijn met het herzien van de huisvestingsverordening en we hebben natuurlijk al een aantal stappen in Rijswijk gezet de afgelopen maanden, maar we willen ook graag die wat uitgebreidere herziening in twee fases, Spoor 1B en Spoor 2 hebben we al een aantal keer genoemd en ik ga het nog een keer noemen, want ik wil dat dat blijft hangen, daar gaan we uw raad ook nog over informeren in het najaar is de bedoeling. Volgens mij hebben we nog geen datum van die presentatie, maar dat is wel het idee. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Van Malsen. Dan blijft het microfoontje uit, dus de vragen zijn genoeg beantwoord.

15c. Vragen D66 – RIB 23-064, RIB 23-065, RIB 23-066, RIB 23-067 en RIB 23-075

De voorzitter: Dan gaan we naar de vragen van D66 en beginnen we met RIB 23-064. Dat is de raadsinformatiebrief oven Happy Fit. Mevrouw Woudstra, u heeft het woord.

Mevrouw Woudstra: Was geen vraag.

De voorzitter: Was geen vraag. Dan gaan we naar RIB 23-066 en dan ben ik nu zo snel om te kijken welke dat is. Dat is het APV verbod messagegebruiken onder minderjarigen.

Mevrouw Woudstra: Dat is het enige. Oké. Ja klopt. Dank voor het doorgeven van de lopende acties aan de burgemeester. En we weten natuurlijk dat het landelijk verkoopverbod ligt nog in de tweede kamer. We krijgen ook nog verkiezing, dus we weten nog niet of dat wetsvoorstel doorgaat. En we zien nu niet, heeft de burgemeester enig zicht op wat dat op gaat leveren of worden we daarover geïnformeerd als we daar zicht op

krijgen? En we zien dat er nu geen cijfermatige trends zijn opgenomen in deze update. We zijn wel benieuwd of die trends en cijfers er in de achtergrond wel zijn of worden bijgehouden door het RIEC en de politie daarop kan sturen of dat we daar ergens informatie over kunnen zien. Dank.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Woudstra. Burgemeesters Sahin, aan u het woord.

Mevrouw Sahin: Dank u wel voorzitter en dank aan mevrouw Woudstra voor deze vraag. Het is een onderwerp dat ik ook nauwlettend volg. Ook omdat ik mij zorgen maak om de dalende leeftijd van de plegers moet ik zeggen, het aantal, de leeftijd gaat omlaag, zoals een dertienjarige kind dat een ander kind bedreigt en je wil daar absoluut niet dat er ook nog wapens bij worden gebruikt. Ik heb me ook even ... Ik heb naar de wetgevingskalender gekeken van de Tweede Kamer van hoe staat dat nou met het wetsvoorstel. En daarin staat gepland eerste kwartaal 2024, maar dat kan natuurlijk ook weer veranderen vanwege de verkiezingen en vanwege het feit, ik heb ook gezien dat er heel veel bij de internetconsultatie heel veel gereageerd is op dit wetsvoorstel, dus er zijn ook mensen die en instituten die zich zorgen maken over wellicht de uitvoerbaarheid daarvan. Maar dat houdt ons natuurlijk niet ... We gaan natuurlijk niet wachten op alleen wetswijzigingen om ook in actie te blijven. Ik heb ook contact hebben we gelegd met de politie. De cijfers met betrekking tot messenbezit worden landelijk bijgehouden, is mij verteld. En als u meer cijfers specifiek voor Rijswijk zou willen, dan moeten we dat aan hen specifiek gaan vragen en dan moet het uit systemen worden gehaald. Dus dat moest ik, dat wil ik ook vanuit hen aan u teruggeven dat als u daar later op wil terugkomen dat we dat ook aan hen moeten voorleggen en dat het wel iets arbeidsintensief is om die cijfers nader te gaan duiden. Dus dat wilde ik als antwoord aan u geven. Dat ik daarmee uw antwoord, uw vraag voldoende heb beantwoord.

De voorzitter: Dank u wel burgemeester Sahin. Ik zie een ja-geknik. Dus dan kunnen we naar de volgende vraag, RIB 23-075 over de Wederopbouw Turkije. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Ook geen vraag.

De voorzitter: Ook geen vraag.

15.d Vragen D66 - Onderwijs

De voorzitter: Dan gaan we wel naar u denk ik, want heeft een vraag over onderwijs, denk ik voor wethouder Bentvelzen.

Mevrouw Woudstra: Dat klopt. Eén brandende vraag. Het is een druk, druk seizoen. De scholen zijn namelijk ook weer begonnen en we weten dat de wethouder vaak in de zomer contacten heeft over hoe het gaat op onze scholen, maar ook zeker deze tijd hoe het gaat met lerarentekorten. We horen van scholen, ouders, ouderraden en leraren zelf hun zorgen daarover. We begrijpen dat dat inmiddels niet alleen de basisscholen zijn, maar ook de middelbare scholen die daar zeg maar door geplaagd worden en dat er ook minder les wordt gegeven daardoor. En we horen graag een update van de stand van zaken van wat Rijswijk daar aan het doen is van de wethouder, dat rapport, en of zij ook nog ... En hoe de contacten lopen met omliggende gemeenten om te kijken wat wij over kunnen nemen van het bijspringen van ambtenaren. Al hebben we daar volgens mij zelf ook een tekort, of andere voorstellen die daarvoor in de regio zijn. Dan was het.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Woudstra. Komt de hond. Die wil ook nog even wat zeggen. Is ook de goede wethouder, ook dierenwelzijn, dus als de hond ook nog wat wil zeggen. Maar mevrouw Bentvelzen, u heeft het woord.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dank. Volgens mij is het de laatste vraag van vanavond, dus dan sluiten we af met een mooi onderwerp, onderwijs. Mevrouw Woudstra, heel eerlijk gezegd hebben mij helemaal geen signalen bereikt nu vanuit scholen over lerarentekorten. Nu is dat ook niet in de eerste plaats iets wat de gemeente moet oplossen. Wij zijn meer in de zorgplichtvariant van onderwijshuisvesting, zoals u wellicht weet. Tegelijkertijd heb ik natuurlijk ook wel de berichtgeving gezien vanuit de heer Passet, de nieuwe bestuurder vanuit het Rijswijks Lyceum, Van Vredenburg College dat daar wel maar liefst 11 fte te kort is en dat ze dat tot en met de herfstvakantie op deze manier wel volhouden op school, maar dat daarna echt wel wat moet gebeuren om alles daar te kunnen laten, dat doorgang te laten plaats en de kinderen te leren wat ze moeten leren, de jongeren. Desondanks heb ik wel direct geschakeld en staat de vraag over het lerarentekort op het eerstvolgende directeurenoverleg direct op de agenda. Dat directeurenoverleg vindt plaats op 27 september aanstaande, dus voor nu is er voor mij in ieder geval geen aanleiding om maatregelen te treffen zoals het inzetten van ambtenaren als docent. Ik vraag me ook af of wij dat kunnen, gezien we daar ook al te kort hebben we in ons eigen stadhuis. Maar mocht daar aanleiding toe zijn, dan gaan we er natuurlijk naar kijken wat we wel kunnen of wat we kunnen overnemen van goeie ideeën uit andere gemeenten, want ik ga zelf het wiel zeker niet uitvinden als die elders al is uitgevonden. Maar dat is het antwoord voor vanavond.

De voorzitter: Dank u wel. Dan blijft het microfoontje van mevrouw Woudstra uitstaan. Nee, hij gaat toch aan.

Mevrouw Woudstra: Heel kort. Heel dank aan de wethouder dat er direct actie is ondernomen. Ik hoop dat het contact inderdaad goed is. Dat blijkt wel uit de snelle afspraak op 26 september en dan hoop ik ook dat we er daar alweer even contact hebben over hoe het gaat en dan zien we het vervolg graag of niet. Mijn dank.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Woudstra. Wil mevrouw Bentvelzen daar nog op reageren of?

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, mocht er aanleiding toe zijn dat ik de raad moet informeren over gigantische lerarentekorten in de zin van dat wij kinderen hebben die geen onderwijs ontvangen of minder onderwijs gaan ontvangen in onze gemeente, dan ben ik daar natuurlijk toe verplicht en dan zal ik die verplichting invullen richting de raad.

De voorzitter: Dank u wel wethouder Bentvelzen. Dan zijn we aan het eind van deze vergadering gekomen. En dan is, moet het officieel de mooiste week van Rijswijk worden met ons eigen Strandwalfestival. Morgen Strandwalbeurs en als raadsleden vrijdag en zaterdag meng je tussen het publiek voor de burgers voor vragen en geniet van deze week en tot de volgende keer. Fijne avond allemaal.